

Lahden Nuorisoteatteri 2012–2022

Sakari Bister

SISÄLLYSLUETTELO

<i>Alkusanat.....</i>	<i>3</i>
 <i>2012</i>	 <i>4</i>
<i>2013</i>	<i>6</i>
<i>2014</i>	<i>10</i>
<i>2015</i>	<i>14</i>
<i>2016</i>	<i>18</i>
<i>2017</i>	<i>22</i>
<i>2018</i>	<i>26</i>
<i>2019</i>	<i>30</i>
<i>2020</i>	<i>36</i>
<i>2021</i>	<i>39</i>
<i>2022</i>	<i>42</i>
 <i>60-vuotias Lahden Nuorisoteatteri.....</i>	 <i>45</i>
<i>Luettelo: Lahden Nuorisoteatterin esitykset vuosina 2012–2022</i>	<i>48</i>

ALKUSANAT

Vuonna 2022 Lahden Nuorisoteatteri on saavuttanut kunnioitettavan kuudenkymmenen vuoden iän. Toukokuussa 1962 alkanut Suomen ensimmäisen kunnallisen nuorisoteatterin toiminta on kestänyt jo monen vuosikymmenen ajan. Toiminta on kuvastanut aina aikaansa. Sadat, ellei jopa tuhannet nuoret ovat olleet osana Nuorisoteatterin toimintaa. Kymmenet tuhannet ovat nähneet tuotettuja esityksiä.

Nuorisoteatterin 60-vuotisjuhlavuoden kunniaksi sain tehtäväkseni laatia Nuorisoteatterin historian dokumentointiin jatkoa, viimeisen vuosikymmenen tapahtumien ajalta. Entisenä Nutelaisena, sekä historian ja teatteritieteen opiskelijana otin tehtävän vastaan mielelläni. Tämä historiikki onkin myös osa opintojani. Lähdin tutkimaan Nuorisoteatterin vaiheita viimeisen vuosikymmenen ajalta innolla, ja kuvasin niistä olennaisimmat tässä historiikissa parhaani mukaan. Kokosin viimeisen vuosikymmenen tärkeimmät esitykset ja tapahtumat yhteen.

Historiikki on jatkoa *Vilpittömästi teidän* -teokselle, Riittakatriina Manninen-Louhensalon, Matti Jäntin ja Matti Hulkkosen 1990-luvulla laatimalle teokselle, joka kertoo Nuorisoteatterin vaiheet vuosilta 1962-1997, sekä Anna Ikosen vuonna 2012 laatimalle vuosien 1997-2012 historiikille. Yhdessä nämä kolme kokonaisuutta muodostavat yhteisen historiikkien jatkumon Nuorisoteatterin kuusikymmenvuotiselta ajalta. Edellinen historiikki päättyi Nuorisoteatterin 50-vuotisjuhlavuoden esitykseen *Toinen vasemmalta*: jatkan tässä historiikissa seuraavasta produktiosta samalta vuodelta.

Historiikki on luotu kevään 2022 aikana Lahden kaupungin kulttuuripalveluiden arkistoitujen arvosteluiden, käsiohjelmien, tiedotteiden ja esitysmateriaalien pohjalta. Aineistona on käytetty myös Lahden kaupungin ja Nuorisoteatterin sisältöä internetissä ja sosiaalisessa mediassa, sanomalehtiartikkeleita, sekä jonkun verran omia arkistojani liittyen Lahden Nuorisoteatteriin. Haastattelin historiikkia varten myös produktioissa mukana olleita työryhmän jäseniä: haastatteluja, kertomuksia ja muistoja olisikin riittänyt, vaikka kuinka paljon.

Haluan kiittää kaikkia läheisiäni, haastateltavia ja nuorisoteatterin toimintaan vuosien aikana osallistuneita, sekä Lahden kaupungin kulttuuripalveluja. Toivon, että Nuorisoteatterin toiminta jatkuu vielä pitkään vähintään yhtä mielenkiintoisena, kuin se on ollut viimeisen kymmenen vuoden ajan.

Helsingissä toukokuussa 2022

Sakari Bister

2012

Vuonna 2012 Nuorisoteatteri saavutti 50. vuoden iän: Juhlavuoden esitys *Toinen Vasemmalta* esitettiin kesällä 2012 myös Murros-festivaaleilla. Nuorisoteatterin ohjaaja Susanna Tiitinen muisteli matkaa ja juhlaesitystä: *pääsimme Tampereelle osaksi hienoa nuorten tekijöiden viikonloppua. Muistan Murroksen ammattilaisraadin kehuneen erityisesti nuorten näyttelijäntyötä. Koko ryhmä näytteli keskittyneesti, samassa jutussa, hyvällä tavalla tosissaan, juttuun uskoen ja toisiaan tukien. Festivaalimatka yhdessä oli tärkeä ja antoisa kokemus.*

Syksyllä oli aika edetä kohti uusia esityksiä ja harjoituksia. 24. päivä elokuuta 2012 Lahti-seura nimesi vuoden 2012 nuoreksi lahtelaiseksi Lahden Nuorisoteatterin. Lahti-seura perusteli päätöstään nettisivuillaan seuraavasti:

”Lahden Nuorisoteatteri on jäsenilleen tärkeä yhteisö ja harrastus. Teatterin harrastaminen lisää nuorten vastuuntuntoa, oma-aloitteisuutta ja empatiakykyä. Myös ryhmätyötaitojen kehittyminen ja esiintymistaito ovat asioita, joista on hyötyä millä tahansa alalla, toimien näin tärkeänä ponnahduslautana kasvaville nuorille. Raati toivoo Lahden Nuorisoteatterille hyvää ja menestyksestä tulevaisuutta.”

96. WOODY ALLEN: Jumala

Ensi-ilta: 15.12.2012, Pikkuteatteri

Ohjaus: Susanna Tiitinen

Käsikirjoitus: Woody Allen

Suomennos: Rauno Ekholm

Valot ja äänet: Ilkka Kivi

Puvustus ja tarpeisto: Ria-Noore Haimo, Annika Korpela, Susanna Tiitinen

Lavastus: Annika Korpela

Juliste, käsiohjelma, valokuvat: Annika Korpela, Johannes Wilenius

Rooleissa: Ola Blick, Sami Lovikka, Saana Koukku, Aarni Mikkola, Johanna Tuokko, Susanna Shilman, Aleksis Härkönen, Jenni Anttila, Vilma Vitikka, Ella Valmela, Tomi Himanen

Vielä ennen joulua sai ensi-iltansa Nuorisoteatterin vanhempien ryhmän esittämänä Woody Allenin näytelmä *Jumala*. Tämä Susanna Tiitisen ohjaama esitys oli jo toinen kerta, kun näytelmä nähtiin Lahden nuorisoteatterissa: ensimmäisen kerran se esitettiin Petri Sorjosen ohjaamana joulukuussa 1992, liki tasan 20 vuotta aikaisemmin.

Ohjaaja Susanna Tiitinen kertoi näytelmän tekoprosessista käsiohjelmassa: *”...lähtökohdan löytäminen tämän syksyn työskentelylle oli haastavaa: pyydettiin komediaa, pääsykokeiden kautta oli tulossa uusia, mutta suurin osa ryhmäläisistä oli jo*

työskennellyt tiiviisti kanssani kaksi vuotta. Miten kaikki pääsevät mukaan, mutta vanhoille on jotain uutta? ...Jumala-näytelmässä kaikki palaset niin sanotusti loksativat paikoilleen, ja teksti herätti idean koulutukselliseen lähtökohtaan: naamiot ja teatterihistoria! Teatterihistorian yhdistäminen juuri tähän näytelmään tuntui erittäin perustellulta.”

Näytelmässä tarinan osia sijoitettiin myös Lahteen, ja sitä harjoiteltiin perehtymällä samalla länsimaiseen teatteritraditioon yhdessä työryhmän kanssa. Tulipahan yleisölle käsiohjelman välissä myös kreikkalaista teatteri- ja mytologiasanastoa sisältävä lehtinen. Absurdeja ja hauskoja tapahtumaketjuja sisältävä näytelmä nähtiin Pikkuteatterilla useamman kerran, ja se nauratti yleisöä juonenkäänteillään ja kekseliäillä lavastusvalinnoillaan.

Kuva: Lahden Nuorisoteatterin Facebook-sivu

2013

97. HEINI TOLA/TRAD.: Saapasjalkakissa

Ensi-ilta 26.1.2013, Pikkuteatteri

Kansansadun pohjalta dramatisoinut: Heini Tola

Sovitus ja ohjaus: Susanna Tiitinen

Puvut: Ria-Noore Haimo

Lavastus: Annika Korpela

Tarpeisto: Annika Korpela ja Ria Noore-Haimo

Valot ja äänet: Ilkka Kivi

Musiikillinen avustaja: Jarmo Julkunen

Rooleissa: Tiia Kailaheimo, Henna Määttänen, Sakari Bister, Roosa Vilén, Rosa Oksanen, Katja Vironen, Ida Salmela, Kaisla Kilpilampi, Jasse Sarva, Niklas Viljamaa, Aleksi Mutru, Ada Nummela, Sara Kortelainen, Olivia Sintonen, Annika Tammi ja Sara Kärkkäinen

Vuonna 2013 vietettiin *Lahden Lasten Talvikarnevaalien* 30-vuotisjuhlavuotta. Nuorisoteatterilla oli tapana osallistua perinteikkääseen ja ainutlaatuihin tapahtumiin lastenteatteriesityksellä. Niin teki myös tänä vuonna nuorempien ryhmä, eli vanhan *Meidän teatterin* 11-15-vuotiaista koostuvat ryhmäläiset. Ryhmän esittämä ja Tiitisen ohjaama *Saapasjalkakissa* sai ensi-iltansa Pikkuteatterilla.

Satunäytelmää alettiin harjoittelemaan muutamaa kuukautta aikaisemmin. Valmis esitys oli ensimmäinen Nuorisoteatterin nuorempien ryhmän talvikarnevaaleille tehty näytelmä muutamaan vuoteen, joka esitettiin Pikkuteatterilla.

Teatterinjohtaja ja ohjaaja Heini Tolan dramatisoidun tarinan pohjalta yleisö kuljetettiin historialliseen maailmaan, jossa myllärin lapsista nuorin päätyy seikkailuun kissan kanssa jäädessään isänsä kuoltua perinnöttä. Saapasjalkakissan nokkeluudesta onkin enemmän apua kuin ensiksi näyttää. Myllärin nuorin poika pääsee vielä pitkälle kuninkaallisessa maailmassa, ja päätyy kissan kanssa jännittäviin tilanteisiin.

Ohjaaja Tiitinen muisteli Saapasjalkakissan parissa työskentelyä: *"Sain näytäntökaudelle upean visualistikaksikon avukseni. Ria-Noore Haimo loihti värikkään, perinteisiin satukirjankuvituksiin viittaavan puvustuksen. Annika Korpela loihti Pikkuteatterin näyttämölle myllyn, muhkeita kivimuureja, paksuja "rautaketinkejä" vartiomiehen portille ja kaivon."* Tiitinen muistaa Korpelan vahvan erityisosaamisen näytelmän lavastuksessa, ja koko työryhmän yhteinen panostuksen sekä osaamisen, varsinkin jotta näytelmän hankala kaivokohtaus ja siihen liittyvä vaatteidenvaihdos saatiin toteutettua. *"kaivo yhdisti työryhmää. Siihen kiteytyi teatterin vaatima kurinalainen, ajoitettu ja ajateltu yhteistyö."*

Saapasjalkakissa esitettiin yli viidentoista nuoren näyttelijän voimin Pikkuteatterilla, tammi-helmikuun vaihteessa.

"Saapasjalkakissasta on parhaiten jäänyt mieleen älyttömän sujuva treenikausi. Pystyttiin treenaamaan tarpeeksi, ja esitysporukka oli hyvä. Tuntui, että esitettiin suhteellisen valmista esitystä. Tuntui myös luontevalta, että Saapasjalkakissan roolin veti kaksi näyttelijää, ja kumpikin pääsi tekemään tarpeeksi."

-Henna Määttänen, Nuorisoteatterilainen 2009-2018, Filosofian ylioppilas

Kuva: Janne Vanhasen taltiointi Saapasjalkakissa-esityksestä

98. PETER SHAFFER: Equus

Ensi-ilta 20.4.2013, Pikkuteatteri

Käsikirjoitus: Peter Shaffer **Suomennos:** Jyrki Valonen ja Kirsi Jokinen

Sovitus: Esa Leskinen ja Susanna Tiitinen

Ohjaus: Susanna Tiitinen

Äänisuunnittelu: Aapo Ravantti

Valot, ääniajot: Arto Vuorinen

Lavastus: Annika Korpela

Puvustus: Riia Noire-Haimo

Tarpeisto: Annika Korpela, Riia Noire-Haimo

Rooleissa: Sara Kuparinen, Ola Blick, Aarni Mikkola, Saana Koukku, Jenni Anttila, Vilma Vitikka, Aleksis Härkönen, Johanna Alanko, Aaron Keisa, Laura Tähtinen, Ella Valmela, Saana Koukku, Tomi Himanen

”Ihminen, joka ei osaa palvoa, kutistuu. Minä kutistin oman elämäni. Sen voi tehdä vain itse. Oman pelkoni takia minä suostuin olemaan väritön ja ahdasmielinen.” -*Equus-näytelmä*

Keväällä 2013 Susanna Tiitisen ohjauksena nuorisoteatterin vanhempien ryhmälle nähtiin *Equus*. Näytelmällä Nuorisoteatteri osallistui kolmannen kerran muutama vuosi aikaisemmin alkaneeseen Lahden kaupungin kulttuuriohjelmaan, eli kaikki kahdeksaluokkalaiset pääsivät teatterivierailulle katsomaan näytelmää.

Tiitiseen jo nuorena vaikutuksen tehnyt esitys oli luonteeltaan intensiivinen, eikä Shafferin teksti aiheeltaan helppo. Alan, 17-vuotias poika (Ola Blick) joutuu psykiatriseen sairaalaan puhkottuaan kuuden hevosen silmät. Alanin selkkauksiin ja mielentilaan sekoittuvat niin uskonnolliset ristiriidat, seksuaalisuuden kehitys, ja häntä hoitavan psykiatrin arviot tilanteesta. *Equus*-näytelmän työryhmä pääsi esittämään salapoliisityylisen näytelmän, jossa uppoudutaan Alanin identiteettikamppailuun ja kyseenalaistetaan yleisesti käsitystä normaalista.

Tiitinen kuvaili vaikuttavaan näytelmätekstiin pureutumista: *”Päätin uskaltaa, vaikka pelotti. Päätin tarttua tekstiin, joka hämmensi, jonka ohjauksellisia ratkaisuja minulla ei ollut kirkkaana mielessäni ja joka vetäisi koko työryhmän mukaan mielenjärkkymisen, seksuaalisuuden ja uskonnollisuuden kiemuroihin.”* Tiitisen mukaan Esitykseen valmistauduttiinkin yhdessä ja tarkasti; aiheet ja työskentely oli vaativaa, mutta koko työryhmä osallistui tekemiseen täydellä teholla.

Etelä-Suomen Sanomien arvostelussa (1.5.2013) Ilkka Kuosmanen kehui etenkin Blickin roolisuoritusta sekä Susanna Tiitisen ohjausta. Myös puvustuksen ja valaistuksen surrealistinen tunnelma keräsi kehuja. Kuosmanen mukaan nuorisoteatteri selviytyi vaikean näytelmän haasteesta hienosti. *Equus* sai myös yleisesti positiivista palautetta ja hyvän vastaanoton katsojilta tullessa palautteessa.

Ohjaaja Tiitinen muisteli ohjaajankauttaan ja *Equus*-näytelmän työstämistä Nuorisoteatterin 60-vuotisjuhlan alla: *”Equus oli huikea ja haikeakin projekti. Moni nuorista sen jälkeen lähti opiskelemaan, muutti toiseen kaupunkiin, aloitti armeijan/sivarin. Itsekin vedin hiukan happea. Kirjoitin pari näytelmää, tein näyttelijäntyötä. Equusiin päättyi merkittävä ajanjakso omassakin elämässäni.”*

Kuva: Lahden Nuorisoteatterin Facebook-sivu

Syksyllä 2013 Nuorisoteatterissa puhalsivat muutosten tuulet. Vuosina 2010-2013 ohjaajana toimineen Susanna Tiitisen sopimus kaupungin kanssa tuli päätökseen, ja kaupunki järjesti avoimen tarjouspyynnön Nuorisoteatterin toiminnan järjestämisestä. Syksyllä 2013 Lahden Nuorisoteatterin uusina ohjaajina aloittivat uusilla järjestelyillä jo vuosituhannen alussa Nuorisoteatterissa ohjannut Markus Karekallas, sekä Sanna Parviainen.

Joulukuussa 2013 Lahden nuorisoteatterilaisista, uusista ja vanhoista, koostuva ryhmä osallistui itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlaan Lahden konserttitalon Felix Krohn-salissa esityksellään *Kaksi Aikaa*. Lahden Nuorisoteatteri lähestyi esityksessä itsenäisyyden tematiikkaa ”tämän päivän näkökulmasta” ja kuvasi itsenäisyyttä nuorten kannalta. Myös tulevana vuosina nuorisoteatterilaiset osallistuivat lähes vuosittain itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlaan.

2014

99. PENTTI PESÄ, PEKKA OJAMAA: Liisa ihmemaassa

Ensi-ilta 27.1.2014, Pikkuteatteri

Ohjaus: Markus Karekallas ja Sanna Parviainen

Valosuunnittelu ja -toteutus: Arto Vuorinen, Markus Karekallas

Lavastus, puvustus, tarpeisto: Noora Zetterberg, Markus Karekallas

Musiikin sävellys: Sanna Parviainen

Musiikin toteutus: Ilmari Myllynen, Sanna Parviainen

Juliste, kuvat: Johannes Wilenius

Rooleissa: Elli Talasranta, Olivia Sintonen, Sakari Bister, Aarni Mikkola, Ella Valmela, Ida Salmela, Sara Kortelainen, Kristiina Karhu, Elina Immonen, Anni Määttä, Aaron Keisa, Susanna Shilman, Niklas Viljamaa, Roosa Vilén, Rosa Oksanen, Katja Vironen, Annika Tammi, Kaisla Kilpilampi, Henna Määttänen, Tuomas Kauko, Selia Ruuhimäki, Ada Nummela, Lempi Leinonen, Mira Laakso, Maikki Selin, Nadja Saario, Julia Aro, Terhi Veirto, Ada Nummela, Tuomo Mutru

”Seuraa vain minua. Etsin tässä sormikkaitani ja sitten jaan loput kutsukortit ja sitten menen itsekin Kuningattaren puutarhajuhliin...” -*Kani, Liisa ihmemaassa*

Syksyn pääsykokeiden jälkeen, uusien ohjaajien ensimmäisenä esityksenä, nähtiin klassikonäytelmä *Liisa ihmemaassa*. Esitys toteutettiin Lasten Talvikarnevaaleille talvella 2014. Kummastakin Nuorisoteatterin ryhmästä koostuva joukkio kokoutui yhdessä Pikkuteatterin lavalle: siellä nähtiin kolmisenkymmentä nuorta näyttelijää esittämässä Lewis Carrollin romaaniin perustuvaa tarinaa, höystettynä värikkäillä puvuilla, nopealla toiminnalla, musiikilla ja tanssilla.

Esityksen värikäs maailma ja tarina eteni yllätyksenomaisesti. Esimerkiksi Liisan kutistuminen pieneksi ja kasvu takaisin isoksi toteutettiin varjoteatterin tekniikoilla. Iso ensemble oli oma haasteensa niin ohjauksellisesti kuin esityksellisesti, mutta toi esitykseen paljon rikkautta. Lavalla nähty värikäs ja persoonallinen hahmokaarti piti talvikarnevaaliyleisön kiinnostuneena.

Esitys nähtiin pikkuteatterin lavalla yhteensä viisi kertaa tammi-helmikuun vaihteessa, mutta suuren kysynnän vuoksi helmikuussa järjestettiin myös kaksi lisänäytöstä. Esitys olikin Lahden kaupungin tiedotteiden mukaan ”jymymenestys” ja oli monien mieleen.

Liisasta muistan parhaiten sen, miten hienoa lavastus ja puvustus oli. Parhaiten on jäänyt mieleen Aaronille [Aaron Keisa, ”Hullu hatuntekijä”] kakkukoristeesta tehdyt syötävät kupit, sekä kissan ja kaalimadon puvustukset. Sinä vuonna, kun teimme Liisaa, oli ensimmäinen vuoteni Nutessa. Syksyllä harjoituksissa päälleni kaatui eräs painava lavaste. Mitään pahaa tai vakavampaa ei onneksi käynyt, mutta minut kuitenkin vietiin harjoituksista sairaalaan. Ohjaaja Markus oli aivan ihana, tuli sairaalaan varta vasten ja istui siellä useamman tunnin vain seurana. Se osoitti, kuinka ihanat ohjaajat meillä oli. Sairaalan sängyn reunalla Markus kertoi minulle, kuinka he olivat ajatelleet tarjota minulle näytelmän toisen Liisan roolia. Se on jäänyt mieleen ensimmäisestä nuorisoteatteriroolista.”

-Elli Talasranta, Nuorisoteatterilainen 2013-2019

Kuva: Vesa Tapiola, ESS

100. FRANK WEDEKIND: Kevään herääminen

Ensi-ilta 25.4.2014, Pikkuteatteri

Ohjaus: Markus Karekallas ja Sanna Parviainen

Suomennos/Sovitus: Liisa Urpelainen

Valosuunnittelu: Arvi Vuorinen

Äänisuunnittelu: Leo Lehtonen

Videosuunnittelu/lavastus: Suvi Suvereeni

Rooleissa: Aaron Keisa, Aarni Mikkola, Lempi Leinonen, Mira Laakso, Kristiina Karhu, Niklas Viljamaa, Seila Ruuhimäki, Ella Valmela, Tuomas Kauko, Sakari Bister, Elina Immonen, Nadja Saario, Maikki Selin

-”Kohdeyleisö on tietysti haastava” -*Aaron Keisa* (ESS 25.4.2014)

Keväällä 2014 Nuorisoteatterin nuorempien ryhmän jatkaessa näyttämö- ja teatteriharjoituksia, vanhempien ryhmä pureutui Karekallaksen ja Parviaisen johdolla saksalaisen näytelmäkirjailijan *Frank Wedekindin* teokseen *Kevään herääminen*. Alkuperäinen teos on vuodelta 1891, joten esitysryhmä löysi itsensä kaukana nykypäivästä, maailmasta, jonka arvot poikkesivat paljonkin nykyajasta. Teos nähtiin viimeksi nuorisoteatterin esittämänä vuonna 1975.

Teoksen aiheet koskettivat kuitenkin nuoruutta; Kevään heräämisen nuoren kamppailevat aikuistumisen, seksuaalisuuden ja aikuiselämän odotusten kanssa maailmassa, jossa koulu eivätkä vanhemmat tue, eikä tunteista tai seksuaalisuuden heräämisestä koommin puhuta. Esityksessä peilattiin aikansa moralismia nykypäivän internet-todellisuuteen. Näytelmätiedotteen mukaan ”*teos ei ole helppo, ja haluammekin ohjaajina haastaa niin katsojan kuin tekijät*”. Vaikka tekstiä oli siistitty, lavalla nähtiin myös paljon haastavia kohtauksia.

Lahden Nuorisoteatteri jatkoi Lahden kaupungin kulttuurikasvatusohjelmaan osallistumista: esitys esitettiin julkisesti iltaesityksinä vain kolmesti, sillä näytelmän näki arviolta vajaa 1000 lahtelaista sekä nastolalaista kahdeksaluokkalaista nuorta. Ohjelman mukaisesti kahdeksaluokkalaisten koululaiset keskustelivat esityksen teemoista ja aiheista, ennen esitystä sekä sen jälkeen.

Näytelmä herätti kahdeksaluokkalaississa paljon mielenkiintoa ja keskustelua. Teoksen vaikeita teemoja, aiheita sekä niiden herättämiä tuntemuksia puitiin myöhemmin ahkerasti muun muassa Etelä-Suomen Sanomien sivuilla, kahdeksaluokkalaisten kouluissa tapahtuvan ohjatun pohdinnan lisäksi. Esitys sisälsi paljon pohdintaa herättävää tematiikkaa ja kohtauksia.

Näytelmää ja sen aiheita pohdittiin paljon kevään aikana, mutta esityksen käsittelemät aiheet 1800-luvun loppupuolelta, lavalla olleet nuorisoteatterilaiset sekä ohjaus saivat myös kiitosta niin lehdissä kuin suoraan katsojiltakin. Kuten *Ilkka Kuosmanen* Etelä-Suomen Sanomissa 18.4.2015 viittasi Kevään heräämiseen, ”*laineita nuorisoteatteri pystyy kyllä yhä nostattamaan*”.

Kuva: Vesa Tapiola, ESS

Syksyllä 2014 järjestettiin jälleen pääsykokeet, jossa etsittiin uusia harrastajia täydentämään Nuorisoteatterin ryhmää. Pääsykokeissa näkyi etenkin yläasteikäisten kasvava kiinnostus teatteriharrastukseen.

Edellisen vuoden tapaan Lahden Nuorisoteatteri oli olennaisessa osassa kaupungin itsenäisyyspäivän juhlassa, joka järjestettiin Sibeliustalon päälavalla. Unicef-teemavuoden kunniaksi Nuorisoteatterin nuorempien ryhmä pureutui vuoden 2014 juhlan teemaan, yhteyteen lasten ja aikuisten välillä. *Kasvokkain*-nimisellä näytelmällä pureuduttiin teemoihin naamioteatterin avulla, joten näyttelijät pääsivät kokeilemaan uudenlaisia lavatekniikoita esityksen toteutuksessa. Syystalvella ryhmä opettelikin naamioteatterin sääntöjä ja konventioita esitystä varten.

101. VEIRTO&NUUTILA: Etsivätoimisto Henkka ja Kivimutka

Ensi-ilta 24.1.2015, Pikkuteatteri

Ohjaus: Sanna Parviainen

Apulaisohjaus: Markus Karekallas

Dramatisointi: Kaisa Nuuttila

Valot ja äänet: Arto Vuorinen

Lavastus ja puvustus: Noora Zetterberg ja työryhmä

Musiikki: Sanna Parviainen ja Ilmari Myllynen

Rooleissa: Hugo Hagström, Samuli Kelo, Kaisla Kilpilampi, Niklas Viljamaa, Sakari Bister, Rosa Oksanen, Roosa Vilén, Elli Talasranta, Tuomas Kauko, Henna Määttä, Helmi Luttinen, H. Kari, Sara Kortelainen, Christian Ruotanen, Niclas Lundberg, Anni Määttä, Sonja Karppelin, Terhi Veirto, Annika Tammi, Maria Saari, Anna Kalmari, Werner Heino, Annareetta Rautio, Tia Heponen, Sofia Motturi, Krista Tuominen, Olivia Sintonen, Iida Halme, Ida Salmela, Roope-koira

”Teatteriharrastus on joukkuelaji” -Sanna Parviainen, käsiohjelma

Nuorisoteatteri toi vuoden 2015 Talvikarnevaaleissa lavalle jotain monille jo ennestään tuttua: Henkka ja Kivimutka -romaaneihin perustuvan näytelmän. Kalle Veirton kirjasarja sijoittuu juuri Lahteen, joten pääosin Lahden seudulta kotoisin olevat nuoret pääsivät näyttelemään aivan lähinurkille sijoittuvia tapahtumia seikkailuntäydessä esityksessä.

Tällä kertaa Sanna Parviainen hyppäsi ohjaajan tuolille. Syksyllä oli jälleen järjestetty pääsykokeet, ja uusi ryhmä harjoitteli yli puolen vuoden ajan kuuntelua, kommunikointia, ja teatterin tekemistä tiiviisti. Mukana oli aiempia vuosia keskimäärin enemmän juuri yläasteikäisiä harrastajia. Opittuja asioita ammennettiin esityksen toteutuksessa.

Lavalla olikin välillä tungosta, ja jopa ihka oikea koirakin. Parviainen muisteli näytelmän tekoa esityksen käsiohjelmassa: *”Teoksia, joissa löytyisi rooleja yli 30:lle nuorelle näyttelijälle, ei ole helppo löytää. Ryhmän suuri ikähaarukka luo myös omat haasteensa. Meidän onneksemme Topelius-palkitun Kalle Veirton Henkka ja Kivimutka -kirjasarjassa hahmoja riittää. Kun tapahtumat vielä sijoittuvat Lahteen ja omille kotikulmillemme, on nuorten innostus tekstiä kohtaan taattu”*. Rekvisiitassa ja puvustuksessa käytettiin myös paljon nuorten omia tavaroita ja vaatteita.

Veirton Romaanien tarinoita yhdistelevässä näytelmässä Henkka ja Kivimutka pyörittävät omaa etsivätoimistoaan Launeen kaupunginosassa, ja selvittävät muun muassa mysteeristä sukkahousujen omistajan katoamista. Pojat törmäävät kavereihin, kiusaajiin ja outoihin tallaajiin. Vanhempien kanssa keskustellaan myös syvällisempiä.

Ilkka Kuosmanen kirjoitti Etelä Suomen Sanomissa (31.1.2015) esityksestä: *"...muodostuu Lahden nuorisoteatterin lastennäytelmästä menestys. Kalle Veirron kirjasarjan pohjalta on syntynyt paikallisseikkailu, joka tarjoaa alakouluikäisille sopivassa suhteessa jännitystä, vauhtia ja hulvattomia tyyppejä."* Ensemblen lisäksi pääosien esittäjät Hugo Hagström ja Samuli Kelo keräsivät kiitosta.

Kalle Veirto kirjoitti Etelä-Suomen Sanomiin (27.1.2015) kokemuksestaan yleisössä: *"tykkäsin kovasti, se teki kunniaa kirjojeni hengelle ja hahmoille. Oikein näytelty, hienoa! Sanna Parviainen oli ohjannut oivaltavasti, lempeästi ja hyvällä rytmillä toimivan jutun. Käsikirjoittaja Kaisa Nuuttila oli penkonut kaiken jännityksen ja olennaisen kirjoistani. Mahtoi olla haastava urakka...Ja jumantsukka, mitä kykyjä lavalla heiluvaan remmiin kuuluu!"* Esitys kiinnostikin lahtelaisyleisöä; kaikki näytökset olivat lähes loppuunmyytyjä.

"Kun teimme ensimmäisen Henkka & Kivimutka -näytelmän, olin Nutessa ensimmäistä vuotta. Kun sain kuulla tekeväni Henkan roolin, olin yhtä aikaa hieman kauhuissani ja todella innoissani; en olisi uskonut saavani niin pian niin suurta vastuuta. H&K olikin ehdottomasti siihenastisen elämäni intensiivisin projekti, jonka parissa vietettiin monta pitkää iltaa. Ensimmäisten läpimenojen aikana olin kerran harjoituksissa 39° kuumeessa, mikä kuulostaa jälkeenpäin ajateltuna aika hurjalta. Kuitenkin koko projekti sujui leikkisästi ja hyvällä yhteishengellä, jopa yllättävän ammattimaisella otteella. Muistan työskentelyn olleen ensisijaisesti hauskaa ja helppoa; ohjaajamme Sanna teki kanssamme erittäin hyvää työtä ja ylläpiti lempeää ilmapiiriä."

-Hugo Hagström, opiskelija-Lahden kansanopiston teatterikoulutus 2020-2022, Nuorisoteatterilainen 2014-2018

Kuva: Etelä-Suomen Sanomat, 23.1.2015

102. PHILIP RIDLEY: Rämälä

Ensi-ilta: 18.4.2015, Pikkuteatteri

Ohjaus: Markus Karekallas ja Sanna Parviainen

Valot: Arto Vuorinen

Äänet: Leo Lehtinen

Musiikki: Leo Lehtinen ja Juuso Peltola

Lavastus: Chanel Silver ja Markus Karekallas

Puvustus: työryhmä

Rooleissa: Sonja Karppelin, Niklas Viljamaa, Rosa Oksanen, Tuomas Kauko, Kaisla Kilpilampi, Krista Tuominen, Roosa Vilén

”Lähtökohtana on suuren katastrofin jälkeinen tyhjiö ja kuusi tarinaa, joita roolihenkilöt kertovat pikkutytylle. Mutta tietysti mukana on myös toivon pilkahdus” -*Markus Karekallas kuvailee Rämälää*, ESS 18.4.2015

Tammikuun Lasten Talvikarnevaalien jälkeen Nuorisoteatterin vanhemmat harrastajat alkoivat työstää uutta produktiota. Kahdeksaluokkalaiset lahtelaiset saivat nähdäkseen keväällä 2015 surrealistisen taiteilijan Philip Ridley'n näytelmän *Rämälä*, alkuperäiseltä nimeltään *Brokenville*.

Harjoittelun tuloksena tuotiin, Karekallaksen ja Parviaisen ohjaamana, Pikkuteatterin lavalle katastrofinkaltainen näyttämökuva. Rämälän maailmassa toivo on kadonnut, ja tätä tunnelmaa seitsenhenkinen ensemble viritti kaatopaikkamaisten lavasteiden keskeltä. Tarinassa toisilleen vieraat, yksinäiset ihmiset, tuntuivat menettäneen kaiken. Kukaan ei muista itsestään mitään, mutta hahmoja yhdistää pyrkimys lohduttaa pientä tyttöä kertomalla tarinoita, joilla lopulta on valtava merkitys hahmoille itselleen, heidän käsitelleessään unohdettuja tapahtumia ja traumoja fantasiaelementeillä höystettyjen tarinoiden avulla.

Rämälä haastoi kahdeksaluokkalaiset katsojat ja muutkin esitystä katsomaan tulleet, episodimaisella tarinankerronnalla. Näytelmää ei ollut aiemmin paljon nähtykään suomalaisilla lavoilla. Pikkuteatterin lavalla hyödynnettiin kaikenlaisia esineitä ja lavasteita kuvaamaan dystooppista miljöötä. Tarina herätti ajatuksia henkilökohtaisuudellaan ja yhteisöllisellä tunnelmallaan. Uusi Lahti -lehdessä (17.4.2015) ohjaaja Markus Karekallas uskoi, että näytelmän rytmi ja aiheet olisivat nuorille mieleen. ”...esityksessä on kohtauksia, joissa tarinat lähtevät elämään”.

”Rämälästä tulee ensimmäisenä mieleen savukoneen utuinen haju ja ruosteen tuntu kynsien alla. Produktio oli 13-vuotiaalle raskas, mutta hurjan opettavainen ja antoisa. Yhdessä työryhmän kanssa selvisimme paniikinomaisesta ensi-iltaviikosta, lavalle vuotaneesta lammikosta ja angstisista teineistä yleisössä. Rämälä oli kaikessa rämäisyydessään ihana produktio.”

-Sonja Karppelin, opiskelija-Lahden Muotoiluinstituutti, Nuorisoteatterilainen 2014-2017

kuva: Nuorisoteatterin Facebook-sivu

Vanhempien ryhmän esittäessä Rämälää, nuorempien ryhmä toteutti normaalin harjoitustoimintansa ohella muun muassa *Tenavat*-aiheisia demokohtauksia.

Kesän jälkeen järjestettiin jälleen pääsykokeet, ja Nuorisoteatterin kausi 2015-2016 lähti käyntiin syyskuussa 2015. Parviaisen kanssa ohjaajan pestiin saapui jo aiemmin nuorisoteatterissa ohjannut Väinö Weckström. Karekallas jatkoi töitä teatterin parissa freelancerina. Ryhmien koko pysyi jokseenkin samana: teatterin harrastaminen kiinnostikin jälleen monia nuoria.

Sateenvarjoilla varustautuneet nuorisoteatterilaiset osallistuivat sadepäivän tunnelmissa *flash mob* -tyylisillä tempauksilla Lahden taidelauantain tapahtumiin kaupungin keskustassa syyskuun alussa. Nuorisoteatterilaiset esiintyivät taas Lahden kaupungin itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlassa, esittäen muun muassa päiväkotikäisten lasten ajatuksia itsenäisyydestä. Joulukuussa Nuorisoteatterin nuorempien ryhmä jo markkinoi ahkerasti kaupungilla tulevien Talvikarnevaalien ensi-iltaansa. Nähtiinpä Henkan ja Kivimutkan näyttelijätkin esiintymässä kaupungin uudenvuoden vastaanotolla.

2016

103. NUMMELA: Räsynukke

Ensi-ilta: 23.1.2016

Ohjaus: Sanna Parviainen

Käsikirjoitus: Jonna Nummela

Musiikin sävellys: Sanna Parviainen

Musiikin toteutus: Ilmari Myllynen ja Sanna Parviainen

Lavastus, tarpeisto ja puvustus: Markus Karekallas ja Sanna Parviainen

Valot, äänet: Arto Vuorinen

Rooleissa: Sonja Karppelin, Siiri Gran, Ruuti Pirilä, Olivia Kivekäs, Samuli Kelo, Sofia Motturi, Sakari Bister, Hugo Hagström, Terhi Veirto, Helmi Luttinen, Elli Talasranta, Kaisa Martikainen, Olivia Sintonen, Annareetta Rautio, Elli Talasranta, H. Kari, Iida Rauhala, Niclas Lundberg, Iida Halme

” Nuorisoteatterin Räsynukessa arvo ei ole kiinni lisäosista” (-Millamari Uotila, ESS 23.1.2016)

Lahden nuorisoteatteri toi vuoden 2016 talvikarnevaaleille Jonna Nummelan lapsenmielisen, syvällisen näytelmän *Räsynukke*. Lavalla nähtiin 19 yläasteikäistä nuorta nuorempien ryhmästä.

Työväen näyttämöiden liiton näytelmäkilpailun 2006 voittanut näytelmä otettiin ilomielin vastaan nuorisoteatterissa. Nuorisoteatterilaiset markkinoivat esitystä ahkerasti ja oma-aloitteisesti kaupungilla ja sosiaalisessa mediassa. Näytelmässä käsiteltiin paljon tärkeitä teemoja, jotka olivat sekä yleisölle että työryhmälle mieleen. Parviainen oli jälleen ohjaajan roolissa, säveltäen myös näytelmään musiikkia. Hän kuvaili ohjaajan sanassa työryhmää ja ilmapiiriä: *”Tämän ryhmän kantava voima on se, että vaikka lavalla lähtökohtaisesti ollaan jotain muuta kuin mitä itse ollaan, ryhmään saa (ja pitää) tulla juuri sellaisena kuin on. Meillä jaetaan ilot ja surut, nauretaan toistemme hyville ja huonoille jutuille ja lopuksi halataan. Ja kaikki hyväksytään.”*

Räsynukke kertoi pienestä, lelulaatikon pohjalle leluosastolle unohdetusta lelusta, jota muut lelut kummastelevat. Yhdessä uusien ystäviensä kanssa Räsynukke kokee suuren seikkailun yrittäessään löytää paikkansa lelujen joukosta.

Räsynukke keräsi kiitoksia teemoistaan ystävyydestä, erilaisuudesta ja mielikuvituksesta, sekä nuorten näyttelijöiden esiintymisestä. Näytelmä nähtiin pikkuteatterilla yhteensä 11 kertaa.

Lahden Nuorisoteatteri osallistui näytelmällä valtakunnalliseen Teatris-tapahtuman aluekatsaukseen, jossa vallitiin yksi näytelmä edustamaan Päijät-Hämettä itse tapahtumaan Vaasaan. 19. maaliskuuta järjestetyn katselmuksen pohjalta edustajaksi

valittiin juuri Räsynukke, joten nuorisoteatterilaiset pääsivät esiintymään Suomen suurimpaan teatteritapahtumaan 27-29.5.2016.

Vaasassa nähtiin yli 54 näytelmää ja siellä esiintyi lähes 1000 nuorta. Nuorisoteatterilaiset näkivät Vaasassa muiden teatteriharrastajien esiintymisiä, ja osallistuivat muuhun festivaalitoimintaan.

Räsynukke esitettiin ammattiraadin edessä sunnuntaina 29.5. Raatiin kuului teatteri- ja kulttuurialan ammattilaisia, muun muassa näyttelijä Nina Salminen.

Räsynukke sai erityisen kunniamaininnan, joka julkistettiin tapahtuman loppujuhlassa. Innokkaat nuorisoteatterilaiset taputettiin ja hurrattiin lavalle ottamaan kunniakirja vastaan. Kunniamaininnassa kerrotaan nuorisoteatterilaisten komediatajusta ja musikaalisuudesta, sekä loistavista näyttelijänsuorituksista ”yhdessä teatterin vaikeimmista tyylilajeista”, lastenteatterissa.

”Räsynukke ja ylipäätensä nuorisoteatteri on ollut itselleni näyttelijän alalle lähtemisen kannalta todella olennaista: jos en olisi saanut niitä positiivia kokemuksia, yhteisöä, ja hyvää ohjausta, jonka sain, en olisi ihastunut tähän alaan, jolla työskentelen, ainakaan samalla innolla kuin nyt. Leikkisästä ilmapiiristä huolimatta teatterista ja teatterinteosta oppi valtavasti. Erityisesti Räsynuken produktio, Vaasan matka näyttämötaistelukurssineen, sekä koko työryhmä ylipäätensä tuntui siltä, että oli juuri oikeassa paikassa, siellä missä halusi olla. Räsynukessa opin myös paljon näyttelijäntyöllistä läsnäoloa ja pääsin tutkimaan kokonaisvaltaista hahmotyöskentelyä. 15-vuotiaana Nuorisoteatteri oli paikka, jossa oli hyvä olla, joka tuntui kuin kodilta, ja antoi elämäni elinikäisiä ystäviä, joiden kanssa jakaa uusia kokemuksia ja muistella vanhoja.”

-Sofia Motturi, Kansallisteatteri 2022-2023, Lahden Kansanopiston teatterikoulutus 2019-2021, Nuorisoteatterilainen 2014-2019

Kuva: Lahden Nuorisoteatterin Facebook-sivu

104. KILKKU: Ei elämää vaan koulua varten

Ensi-ilta: 23.4.2016

Ohjaus: Väinö Weckström

Käsikirjoitus: Elina Kilkku

Musiikki ja äänet: Ilmari Myllynen

Valot: Arto Vuorinen

Puvut: Kostyymi/työryhmä

Rooleissa: Henna Määttänen, Tuomas Kauko, Kaisla Kilpilampi, Samuli Hynninen, Anni Määttä, Joonas Luttinen, Roosa Vilén, Werner Heinonen, Krista Tuominen, Rosa-Maria Korhonen, Julius Honkanen, Hellen Halttunen, Joonas Tanner

”...tarkoitus on olla nuorille niin sanotusti vertaistukena omien epävarmuksiensa ja ajatustensa kanssa” -*Nuorisoteatterin näyttelijä, esityksen käsiohjelma*

Kun Nuten nuorempien ryhmä jatkoi Räsynuken esitystä aina Vaasaan asti, vanhempien ryhmä, joka koostui 16-20-vuotiaista, keskittyi kevätkaudella 2016 tuomaan Väinö Weckströmin ohjaamana lavalle oman esityksensä. Teoksen valinta toteutettiin uudella tavalla: Kahdeksaluokkalaiset saivat äänestää kolmesta eri ”trailerista”, jotka kuvasivat mahdollisia esityksiä. Äänestyksen voitti 48 prosentin ääniosuudella Elina Kilkun käsikirjoittama *Ei elämää vaan koulua varten*.

Näytelmä kertoi episodimaisen rakenteen avulla ”kaiken olennaisen” nuorten elämästä ja siihen liittyvistä aiheista: ”*murrosikäisten salaisuuksista, joita ei uskalleta ääneen sanoa, sekä niistä lukuisista suurista tunteista, joita jokainen nuori käy läpi*”, kuten ohjaaja Weckström ohjaajan sanassaan kuvasi.

Teemoja käsiteltiin huumorin kautta, mutta joukossa oli myös koskettavia ja vakaviakin kohtauksia. Kohtaukset sijoittuivat juhliin, koulukuvauksiin, kouluun, vanhainkotiin ja lukuisiin muihin paikkoihin. Kohtauksissa näyttelijät saivat pistää parastaan. ”Tarinaa nuorten elämästä kertovat siis itse nuoret,” kuvailee eräs Nutelainen näytelmän käsiohjelmassa.

Esityksellä oli kaksi julkista näytöstä, ja niiden lisäksi se esitettiin yhteensä yhdeksän kertaa kahdeksaluokkalaisten keskuudessa.

Kuva: Johannes Wilenius

Lukuvuosi 2016-2017 aloitettiin Nuorisoteatterissa syksyn pääsykokeiden jälkeen uudella energialla. Nuorisoteatterin ryhmät tulevilla kaudella jakautuivat tällä kertaa noin 12-16 -vuotiaiden ja 17-22-vuotiaiden ryhmiin. Nuorisoteatteri osallistui kaupungin itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlaan sekä nuorempien että vanhempien ryhmän voimin. Esitys oli rakennettu sävelletyn, Lahden konservatorion puhallinorkesterin soittaman teoksen ympärille, ja siinä hyödynnettiin esimerkiksi nukketeatterin tekniikoita, joita ryhmissä harjoiteltiin ennen esitystä. Esityksen teemana oli muun muassa vapaa, rajaton ja turvallinen mieli etenkin lapsilla.

2017

105. VEIRTO-WECKSTRÖM-HEISKANEN: Henkka & Kivimutka ja MM-tason tehtävä

Ensi-ilta: 28.1.2017

Ohjaus: Sanna Heiskanen [ent. Parviainen]

Apulaisohjaus: Väinö Weckström

Koreografia: Sanna Heiskanen, Kaisa Martikainen (soolo)

Alkuperäisteos: Kalle Veirto

Dramatisointi: Väinö Weckström

Musiikki, sanat ja sävel: Sanna Heiskanen

Valot: Arto Vuorinen

Äänet: Tinja Vuori

Musiikin toteutus: Sanna Heiskanen, Ilmari Myllynen, Samuli kelo (joujou-biitti)

Lavastus ja puvustus: Sanna Heiskanen, Väinö Weckström, työryhmä

Rooleissa: Hugo Hagström, Samuli Kelo, Marko Kauppila, Siiri Gran, Kaisa Martikainen, Sakari Bister, Elli Talasranta, Oona Nieminen, Emil Multanen, Samuli Hynninen, Olivia Kivekäs, Niclas Lundberg, Terhi Veirto, Iida Rauhala, Helmi Luttinen, Sofia Motturi, Ruuti Pirilä, Ella Engstrand, H. Kari, Hellen Halttunen, Nella Anttila, Sonja Karppelin, Henna Määttänen, Olivia Sintonen, Iida Halme, Sara Kortelainen

Suosittu Henkka & Kivimutka- kirjasarjaan perustuva nuorisoteatterin näytelmä sai jatkoa, kun Lahden hiihdon maailmanmestaruuskisojen 2017 kunniaksi talvikarnevaaleille valmistui jatko-osa, Henkka & Kivimutka ja MM-tason tehtävä. Henkka (Hugo Hagström) ja Kivimutka (Samuli Kelo) palasivat rooleihinsa, ja monet muutkin harrastajat olivat olleet mukana jo edellisessä Henkka & Kivimutka-aiheisessa näytelmässä.

Myös Sanna Heiskanen [ent. Parviainen] palasi ohjaamaan Lahteen sijoittuvaa näytelmää. MM-tason tehtävässä kuultiin paljon Heiskasen varta vasten säveltämiä kappaleita; näyttelemisen lisäksi vajaa kolmenkymmenen hengen ensemble pääsi siis myös näyttämään taitonsa laulamissa ja tanssimisessa. Lavalla oli nuorisoteatterin 13-16-vuotiaista koostuva nuorempien ryhmä, sekä harrastajia myös vanhempien ryhmästä.

”Saimme täysin vapaat kädet tekstin ja tapahtumien dramatisointiin. Se on upea juttu, eikä sellaista kovin montaa kertaa käy”, kuvaili Kalle Veirton syksyllä 2016 julkaistun alkuperäiskirjan pohjalta dramatisoinnin tehnyt Weckström (Uusi Lahti, 2.2.2017). Jo aikaisemman sovituksen nähnyt Veirto luotti siis nuorisoteatterilaisiin. Näytelmä seurasi romaania pääpiirteittäin, mutta lavaversiossa keskityttiin myös uusiin puoliin tarinassa; Henkka ja Kivimutka osallistuvat Lahden urheilukeskuksen maisemissa kilpailuun ja tapaavat matkallaan monenlaisia, uusia ja vanhoja kasvoja. Monia käänteitä sisältävässä näytelmässä tavattiin hiihtolegendoja, pelastettiin eksyneitä ja pohdittiin voittamisen merkitystä.

Esitys sai talvikarnevaaleilla ja mediassa paljon huomiota; kirjasarja oli jo suosittu, ja hiihdon maailmanmestaruuskisojen järjestäminen Lahdessa oli paikallisesti merkittävä aihepiiri. Nuorisoteatterilaiset ja tuottajat markkinoivat esitystä ahkerasti. Esitykset myös vetivät Pikkuteatterin usein täyteen: näytelmä esitettiin yhdeksän kertaa täysille saleille, ja lisäesityskin järjestettiin. Ilkka Kuosmanen kehui (ESS 31.1.2017) nuorisoteatterilaisten laulutaitoja, Heiskasen ohjausta ja sävellyksiä sekä näytelmän roolisuorituksia.

” Mm-tason tekeminen oli ikimuistoinen kokemus. Se kasvatti minua, yhdisti ihmisiä, antoi unohtumattomia kokemuksia. Se tunne ensi-illan jälkeen, kun jokin, mitä on työstetty KAUAN, saa ihmiset seisomaan ja taputtamaan, on sanoin kuvaamatonta: ”olen onnistunut”, ja se jos jokin on nuorelle kultaakin kalliimpaa. Ja se, kun bakkärillä jännitetään kavereiden kanssa. Vieläkin nousee iho kananlihalle.”

-Samuli Kelo, opiskelija, Nuorisoteatterilainen 2014-2018

Kuva: Nuorisoteatterin Facebook-sivu

106. PARKKINEN: Stand Up, Jesus!

Ensi-ilta: 18.4.2017

Ohjaus: Väinö Weckström

Käsikirjoitus: Tuomas Parkkinen

Lavastusmaalaus: Kai Hanninen

Musiikki ja äänitehosteet: Ilmari Myllynen

Valot: Arto Vuorinen

Rooleissa: Krista Tuominen, Joonas Luttinen, Henna Määttä, Anni Määttä, Joonas Mäkipää, Werner Heino, Julius Honkanen, Samuli Hynninen, Kaisla Kilpilampi, Roosa Vilén, Susanna Mahlamäki, Hellen Halttunen, Pilvi Järvi

”Kyllä, näytelmässä on päähenkilönä Jeesus. Kyllä, just se jeesus” -Stand Up, Jesus! -käsiohjelma

Nuorisoteatteri uppoutui uudenlaiseen näytelmäaiheeseen keväällä 2017. Tuomas Parkkisen *Stand up, Jesus!* nähtiin Nuorisoteatterin vanhempien ryhmän esittämänä ja Väinö Weckströmin ohjaamana huhtikuussa.

Näytelmän päähenkilönä oli Jeesus, ja siinä seurattiin tavallisesta poikkeavasta hauskaasta näkökulmasta Uuden testamentin tarinaa Jeesuksen elämästä. Raamatun henkilöt nähtiin aivan uudessa valossa, mutta komiikan lisäksi pureuduttiin myös syvempiinkin aiheisiin. Tarkoitus oli saada yleisö keskustelemaan uskonnollisista teemoista esityksen näkökulman kautta. Lavalla nähtiin Jeesuksen lisäksi myös muita tuttuja henkilöitä Uuden testamentin tarinasta.

Kun nuorisoteatteri lähti työstämään tekstiä näyttämölle, pohdittiin sen sisältöä myös ryhmässä, ja käsiteltiin yhteisesti. Millamari Uotila haastatteli Etelä-Suomen sanomissa (18.4.2017) työryhmää:

”- Näytelmässä on elämänopetuksia, jotka eivät edusta mitään uskontoa. Uskonto ei jää pois, mutta nykyaika tuo siihen uuden kontekstin. Näytelmä esimerkiksi kommentoi julkkiskulttuuria ja fanitusta, [Samuli] Hynninen sanoo. Ohjaajastakaan sanoma ei ole yksin uskonnollinen. - Syvällisin viesti on, että älä ole dorka, vaan rakasta. Tässä ollaan kaikki erilaisia, mutta kuitenkin samanlaisia.”

Esityksen näkivät jälleen kaikki Lahden alueen kahdeksaluokkalaiset osana kulttuuriohjelmaa. Erityisesti näytelmän huumori ja tunnelma upposi kohdeyleisöön. Kulttuuriohjelman esitysten lisäksi *Stand up, Jesus!* esitettiin kolme kertaa julkisina näytöksinä.

Stand up, Jesus oli tosi itsenäinen ja älykäs teos täynnä sanaleikkejä ja yhteiskuntakritiikkiä. Uskontokritiikkihän teksti ei missään vaiheessa ollut, vaikka nimestä voisi ajatella; evankeliumin puolimodernisoitu mutta vanha miljöö oli siinä lähinnä sen takia, että voitaisiin tarkastella nykyaikaa kaukaisemmasta näkökulmasta.... Teksti herätti ryhmässä huvitusta jo ensimmäisellä lukukerralla, ja moni muukin yllättyi iloisesti siitä, että uskonnontunneista oli hyötyä esim. vitsien ja taustojen ymmärtämisessä...Työryhmän ja ohjaajan kanssa keskusteltiin aika paljon siitä, jos joku ei esimerkiksi ymmärtänyt mitä jollain vitsillä tai kohtauksella haettiin. Sisällöstä keskustelu oli ehkä enemmän läsnä kuin monissa muissa prokkiksissa.”

”Jännitti todella paljon, miten paikalle tuodut kahdeksaluokkalaiset suhtautuisivat tähän esitykseen En kuitenkaan muista mitään super huonoja kokemuksia kasiluokkalaisille esittämisestä; tuntuu jälkikäteen, että kasiluokkalaiset saivat esityksestä teemoista kiinni kuin työryhmäkin. Kahdeksaluokkalaiset ovat haastavin, mutta samalla palkitsevin yleisö mitä tiedän. Mieleen on jäänyt myös näyttävät lavastukset ja puvustukset peruukkeineen ja naamakarvoineen. Esitystä tehdessä Yhteen tyylilajiin ei yritetty sopia, vaan tehtiin rohkeasti siten, mikä tuntui siihen hetkeen sopivalta ja hauskalta.”

-Henna Määttänen, Nuorisoteatterilainen 2009-2018, fil.yo.

Kuva: Johannes Wilenius, Lahden Nuorisoteatterin Facebook-sivut

Kevät 2017 toi myös jotakin uutta Nuorisoteatterin perinteeksi muodostuneen kahden kevään ensi-illan lisäksi; nuorisoteatterilaiset esiintyivät YLE:n televisoidussa juhlassa, kun kansallinen veteraanipäivä järjestettiin 27.4 Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi Lahden messukeskuksessa. Nuorisoteatterilaisten kanssa lavalla oli liki 400 muutakin esiintyjää, muun muassa Päijät-Hämeen suurkuoro, Sinfonia Lahti ja Kaartin soittokunta. Kunniavieraina veteraanien lisäksi Nuorisoteatterilaisten esiintymistä seurasivat muun muassa Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio. Juhlaan osallistui yhteensä noin 2500 ihmistä. Juhlan ohjauksesta ja käsikirjoituksesta vastasi Väinö Weckström. Juhlan läpi kulki tarina isän lähdöstä sotaan, jossa myös Nuorisoteatterilaiset näyttelivät.

Keväällä nuorisoteatterin 12-16-vuotiaiden ryhmä työsti myös *Romeo ja Julia* -aiheista demoesitystä, joka esitettiin tuttaville ja kotiväelle.

Syksyllä järjestettiin jälleen pääsykokeet, ja ryhmien ikäjakauma jakautui tällä kertaa 12-15- sekä 16-22-vuotiaisiin. Joulukuussa Nuorisoteatterin vanhempien ryhmä esitti Suomen ja etenkin Lahden historiaan liittyvän pienoisesityksen kaupungin itsenäisyyspäivän juhlassa, Suomen 100-vuotisjuhlavuonna. Vuonna 2017 Nuorisoteatteri esiintyi siis monenlaisessa tapahtumassa ja oli vahvasti näkyvillä.

107: PARVELA/SAARISTO-VELLINKI: Ella Ja Kaverit teatterissa

Ensi-ilta: 27.1.2018

Ohjaus: Sanna Heiskanen

Kirjailija: Timo Parvela

Dramatisointi: Minna-Stiina Saaristo-Vellinki

Valot ja äänet: Arto Vuorinen

Alkup. musiikki: Sanna Heiskanen

Musiikin tehosteiden toteutus: Ilmari Myllynen, Sanna Heiskanen

Lavastus, tarpeisto, puvustus: Laura Pasanen, Sanna Heiskanen

Maskeeraus: Laura Pasanen

Rooleissa: Ella Jäppinen, Claudia Rippon, Pinja Vuorinen, Mikael Leite-Ferraz, Roope Tervonen, Johannes Pispä, Filip Kovalenko, Eveliina Jokinen, Ella Engstrand, Saimi Vilander, Kaarina Ikonen, Samuli Kelo, Terhi Veirto, Siiri Gran, Kalle Hellman, Aada Surakka, Sofia Masalin, Riina Rautiainen, Eeva Karevaara, Natalie Hussi

Lahden lasten Talvikarnevaalit tekivät jälleen tuloaan: Lahden nuorisoteatteri, Sanna Heiskanen johdolla tarttui haasteeseen esittämällä *Timo Parvelan* huippusuosittuun Ella ja kaverit -kirjasarjaan perustuvan näytelmän *Ella ja kaverit teatterissa*. Ellan koululuokan rehtori vie luokan tutustumiskäynnille teatteriin, saamaan aineksia joulujuhlan tekoa varten. Ella ja kaverit päätyvät kuitenkin odottamattomiin kummelluksiin näytelmää tehdessä.

Sanna Heiskanen jatkoi nuorisoteatterin nuorempien ryhmän luotsaamista, ja kertoi vuodestaan näytelmän käsiohjelmassa: *"...sain syksyllä lähes täysin uuden ryhmän ohjattavakseni, enkä tiennyt mitä tuleman piti. Välillä se vähän jännittikin. Tilanteita ja kummelluksia on toki mahtunut meidänkin syksyymme, mutta ohjaajan ei ole tarvinnut Ellan opettajan tavoin vaipua epätoivoon. Minulla on ollut jälleen suuri etuoikeus olla läheltä seuraamassa sitä tekemisen meininkiä, mitä näistä 12-15-vuotiaista eläväisistä nuorista löytyy. Tästä on hyvä jatkaa yhteistä seikkailua teatterin maailmassa."*

Juhani Melanen (Uusi Lahti 31.1.2018) kehui nuoria näyttelijöitä, ja tekemisen meininkiä. Hänen mukaansa nuorisoteatteri elää ja voi hyvin: *"Pieleen menemisen pelkohan on meille suomalaisille ominaista. Mutta tärkeintä onkin voittaa tämä pelko! Tämän pelon voittivat nyt ainakin kaikki reippaat ja rohkeat Lahden Nuorisoteatterin nuoret näyttelijät. He puskiivat läpi kiven ja kannon ja toteuttivat itseään ilman veren makua suussa: tyylikkään iloisina."*

Teatteriviittauksia vilisevä sekä musiikkia ja monipuolisia tapahtumia sisältävä näytelmä oli iloista katsottavaa, ja sitä esitettiin Pikku-teatterilla yhteensä kahdeksan kertaa.

Kuva: Nuorisoteatterin Facebook-sivu

118: KILKKU: Too School for Cool

Ensi-ilta: 12.4.2018, Pikkuteatteri

Ohjaus: Väinö Weckström

Käsikirjoitus: Elina Kilkku

Lavastus: Samuli Jokinen

Valot: Joni Kallio

Puvustus: Työryhmä/Kostyymi

Äänet ja video: Jarkko Felin, Sami Virkki/ *FC films Company Oy*

Rooleissa: Sakari Bister, Sofia Motturi, Emil Multanen, Niclas Lundberg, H. Kari, Olivia Sintonen, Hugo Hagström, Marko Kauppila, Werner Heinonen, Elli Talasranta, Ninni Korhonen, Roosa Vilén, Kaisla Kilpilampi, Joonas Mäkipää, Helmi Luttinen, Anni Määttä

”Yksikään toinen ajanjakso ihmisen elämässä ei ole niin vaikea kuin murrosikä. Yhtenäkkään toisena ajanjaksona ihmisen kehossa ja psyydessä ei tapahdu yhtä järkyttäviä mullistuksia, eikä yhtenäkkään toisena ajanjaksona tarvitse tehdä niin suuria päätöksiä niin hatarilla perusteilla, kuin noina vuosina” -*Elina Kilkku, käsiohjelma*

Nuorisoteatterin vanhempien ryhmä esitti Väinö Weckströmin ohjaamana suosituksi tulleen näytelmäkirjailija Elina Kilkun tuotantoa jo toisen kerran, kun lavalle tuotiin *Too School for Cool* kahdeksasluokkalaisten ja muidenkin nähtäväksi.

Esitys jatkoi osittain samoilla teemoilla kuin *Ei elämää vaan koulua varten* kaksi vuotta aikaisemmin, mutta tuorempi näytelmäteksti sisälsi myös paljon uutta. Tarkastelun kohteena oli taas nuorten maailma ja siihen liittyvät epävarmuudet ja absurdit elementit.

Episodimainen rakenne piti esityksen rytmin energisenä: Esityksen aloituskohtaus nähtiin projisoidun videon muodossa, joka oli kuvattu Lahden Mastolassa. Näytelmässä kuljettiin rehtorin kohua aiheuttavasta aamunavauksesta aina nuorten sekä aikuisten henkilökohtaisten epävarmuuksien käsittelyyn ja internetin syövereihinkin. Nuorten elämänvalintoja ja arkipäivien tilanteita kuvattiin huumorilla ja ironialla, mutta myös tarvittaessa vakavuudella.

Samuli Jokisen kehittänyt lavastus otti vaikutteita homeongelmaisista kouluista, ja toi esitykseen myös ripauksen ajankohtaista kannanottoa.

Millamari Uotila kuvasi (ESS 9.4.2018) esityksen sisältöjen taustoja: *"Näytelmässä punaisena lankana ovat nuoruuden kipupisteet: yksinäisyys, epävarmuus, ulkonäköpaineet, rakkaus ja seksi. Teemat ovat siis ikiaikaiset, mutta teatterin tekijöiden mielestä edelleen relevantit. Esimerkiksi seksistä pitää puhua suoraan, kiertelemättä ja nolostelematta. - Tärkeää on näyttää, että asioista voi puhua ääneen, Roosa Vilén sanoo."* Esitys esitettiin kaksi kertaa julkisena näytöksenä, ja useita kertoja Lahden alueen kahdeksaluokkalaisille.

Kuva: Johannes Wilenius

Kumpikin Nuorisoteatterin ryhmistä osallistui kevättalvella 2018 *Taidetestaajat*-hankkeeseen, Suomen suurimpaan kulttuurikasvatusohjelmaan. Ryhmät esittivät kevättalvella Lahden Mastolassa kuvaelman Suomen vuoden 1918 sisällissodan tapahtumista. Ulkona toteutettu esitys esitettiin yläasteikäisille nuorille, jotka olivat tulossa Lahteen katsomaan Kaupunginteatterin esitystä *Täällä Pohjantähden alla*.

Nuorisoteatterin kaudella 2018-2019 Weckströmin tilalla ohjaajana toimi Terhi Tuomikko. Vuonna 2018 oli Nuorisoteatterin vanhempien ryhmän vuoro esiintyä Kaupungin Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlassa. Nutelaiset vastasivat myös tilaisuuden juonnosta.

109: KILKKU: Lasten vallankumous

Ensi-ilta 27.1.2019, Pikkuteatteri

Sovitus ja ohjaus: Terhi Tuomikko

Käsikirjoitus: Elina Kilkku

Lavastus: Amadeu Vives

Puvustus ja tarpeisto: Työryhmä

Valosuunnittelu/valo- ja ääniajot: Joni Kallio

Äänitehosteet: Ilmari Myllynen ja Joni Kallio

Loppukohtauksen koreografia: Sanna Heiskanen

Rooleissa: Sandra Rauva, Kaarina Ikonen, Ella Jäppinen, Väinö Karhos, Viivi toppari, Mikael Leite-Ferraz, Matilda Hell, Filip Kovalenko, Eeva Karevaara, Roope Tervonen, Leevi Haavisto, Helmi Virtanen, Essi Ahonen, Natalie Hussi, Ellen Viertola, Aava Murto, Lempi Puttonen

”Nuorisoteatterilaisia ohjatesani olen ilokseni saanut huomata, että nykyajan lapset osaavat ja uskaltavat pitää puolensa - ei kapinoiden ja haistatellen, vaan keskustellen ja perustellen.” - *Terhi Tuomikko, ohjaajan sana*

Nuorisoteatteri jatkoi Elina Kilkun näytelmätekstien esittämistä, kun vuonna 2019 talvikarnevaaleille tuotiin ensi-iltaan *Lasten Vallankumous*. Esitys sai ensi-iltansa tammikuun lopussa täpötäydelle Pikkuteatterin salille.

Terhi Tuomikon ohjaamassa esityksessä tokaluokkalaiset lapset kyllästyvät aikuisten mielivaltaan, käskyttämiseen, ja vanhojen ummehtuneiden asenteiden jakamiseen. Lapset päättävätkin tehdä rauhanomaisen vallankumouksen. Kilkun teksti on ylistys lasten viisaudelle, ja tähän tekstiin Tuomikko työryhmän kanssa pureutui. Seikkailullinen esitys päivitettiin vuodelta 2002 vastaamaan paremmin nykypäivän tapahtumia. Yleisöä oli ilahduttamassa näyttelijöiden lisäksi myös monipuolinen musiikki.

Ilkka Kuosmanen kehui arviossaan (ESS 28.1.2019) juonta ja sen kulkua, Tuomikon ohjausta, sekä Amadeu Vivesin lavastusta sarjakuvamaisuudesta. Kehuja saivat myös näyttelijöiden energia ja lavaesiintyminen, sekä *Leevi Haaviston* esittämä työhönsä turhautunut Poliisi. ”*Kanssakatsojien reaktioista päätellen Elina Kilkun kirjoittama komedia osui ja upposi*”.

Lasten vallankumous esitettiin Pikkuteatterissa yhteensä kahdeksan kertaa. Näytelmän esittäminen sai jatkoa, kun alkukeväästä esitys valittiin osaksi Kuusankosken Kuulas-festivaaleja. Finland Festivals oli myös valinnut maan parhaat lastenteatteriesitykset kokoavan Kuulas-festivaalitapahtuman vuoden festivaaliksi vuonna 2019. Nuorisoteatteri esitti Lasten Vallankumouksen festivaaleilla 18. toukokuuta.

Lasten vallankumous valittiin myös Teatris-teatteritapahtumaan, joka järjestettiin vuonna 2019 Jyväskylässä. Esitys valittiin raadin toimesta edustamaan Päijät-Hämettä 30.3. järjestetyssä katsauksessa. Lahden Nuorisoteatteri lähti siis innokkain mielin Tuomikon ja Heiskasen saattamana esittämään näytelmää Keski-Suomeen. Lasten vallankumous esitettiin Jyväskylässä 25.5., ja se sai hyvää palautetta. Nuorisoteatterilaiset saivat matkasta jälleen hyviä kokemuksia ja mahdollisuuden tavata muita teatteria tekeviä nuoria.

Kuva: Johannes Wilenius

110: TOPELIUS: Miranda

Ensi-ilta: 1.2.2019, Lahden Konserttitalo, Felix Krohn-Sali

Alkuperäisteos: Sakari Topelius

Näytelmän sovitus: Jalmari Finne

Sävellys: Armas Järnefelt

Ohjaus ja koreografia: Sanna Heiskanen

Kapellimestari: Janne Saarinen, Juhani Palola

Hiekka-animaatio ja lavastus: Amadeu Vives

Valosuunnittelu: Joni Kallio

Rooleissa: Elli Talasranta, Olivia Sintonen, Iida Rauhala, Lotta Vehviläinen, Helmi Luttinen, Saimi Vilander, Terhi Veirto, H. Kari, Niclas Lundberg, Emil Multanen, Kalle Hellman, Sofia Motturi, Johannes Pispä

Orkesteri: *Uusi Lahti Kamariorkesteri*

Lahden Nuorisoteatteri toteutti vuoden 2019 Talvikarnevaaleille myös toisen näytelmän, jonka 16-22-vuotiaiden ryhmä esitti. *Miranda* toteutettiin yhteistyössä Lahden Konservatorion Uusi Lahti Kamariorkesterin kanssa, ja oli luonteeltaan erityinen.

Vuonna 2018, Lahden Kaupungin kulttuuriasiainpäälikkö Matti Karhos, selaillessaan materiaalia vuoden 2019 Talvikarnevaaleille, löysi teoksesta maininnan. Miranda oli Jalmari Finnen dramatisoima, Sakari Topeliuksen runon pohjalta tehty esitys, jonka musiikin Armas Järnefelt oli säveltänyt. Teosta oli esitetty vuonna 1901, mutta oli varsin nopeasti tämän jälkeen vaipunut unohduksiin.

Esitystietojen puuttuessa Karhos oli yhteydessä Fennica Gehrmanin kustannuspäälikkö Jari Eskolaan, joka ohjasi teoksen etsinnän Kansalliskirjastoon päin. Maaliskuussa 2018 Kansalliskirjaston musiikkiosaston tietoasantuntija Petri Tuovinen löysikin Järnefeltin alkuperäisen partituurin, joka oli todella heikossa kunnossa, osittain riekaleina. Musteella kirjoitettu partituuri sisälsi myös korjauksia. Tuovinen skannasi partituurin, ja Karhos oli yhteydessä sekä Nuorisoteatteriin että Lahden Konservatorioon esityksen valmistamisesta, ja pian sovittiinkin jo teoksen yhdessä esittämisestä.

Miranda siis löytyi kokonaan uudelleen, ja se esitettiin tammikuussa 2019 ensimmäistä kertaa uudestaan yli vuosisataan, Fennica Gehrmanin Lahden esitystä varten tehdyllä uudella editiolla. Ohjaaja Sanna Heiskanen tarttui haasteeseen innolla, samoin Uusi Lahti Kamariorkesteri. Nuorisoteatterilaiset aloittivat kuuntelemalla esityksen, ja sekä ohjaaja että näyttelijät huomasivat, kuinka loppujen lopuksi modernilta ja raikkaalta unohdetun esityksen musiikit kuulostivat. Haasteita Heiskaselle aiheutti ensi alkuun esimerkiksi partituurin kielen vaihtelu. (Mirandan partituurin dialogit olivat alun perin kirjoitettu ruotsiksi, mutta tämä versio oli kadonnut). Oman haasteensa alkuvaiheessa aiheuttivat myös työskentely alkuperäisten skannausten parissa, ja tekstin ja sävellyksen sijoittaminen rinnakkain luontevasti.

Mirandan uuden edition julkaisu ja löytäminen oli siis merkittävä kulttuurihistoriallinen teko, johon tarvittiin monen tahon kiinnostusta ja yhteistyötä rinnakkain. Myös Lahden Nuorisoteatterilaiset tarttuivat esityksen toteuttamiseen innolla. Uusi Lahti Kamariorkesterin soittaman musiikin lisäksi, esityksessä nähtiin myös *Amadeu Vivesin* upeaa hiekkataidetta. Etelä-Suomen Sanomissa (1.2.2019) kehuttiin Vivesin hiekkatyön ja

Heiskasen ohjauksen lisäksi myös Järnefeltin värikästä ja monipuolista, juhlallistakin sävellyskieltä.

Satunäytelmä Miranda esitettiin neljä kertaa Lahden Konserttitalon Felix Krohn-salissa, Järnefeltin 150-vuotis syntymävuoden kunniaksi. Salin aulassa oli myös esityksen yhteydessä näyttely juhluvuoden kunniaksi.

Kuva: Johannes Wilenius

111: SHAKESPEARE: Kesäyön uni

Ensi-ilta 10.4.2019, Pikkuteatteri

Ohjaus ja sovitus: Terhi Tuomikko

Suomennos: Matti Rossi

Lavaste- ja Puvustussuunnittelu: Hanna Kaitila

Valo- ja Tehostesuunnittelu: Joni Kallio

Valoassistentti: Samuli Virtalaakso

Koreografi: Sofia Motturi

Valokuvaus: Aki Lojonen

Rooleissa: Emil Multanen, Salla Seppälä, Johannes Pispä, H. Kari, Elli Talasranta, Sofia Motturi, Niclas Lundberg, Marko Kauppila, Lotta Vehviläinen, Helmi Luttinen, Saimi Vilander, Iida Rauhala, Terhi Veirto, Leevi Haavisto

”Rakkaus, mitä se on?” - *Egeus, Kesäyön uni*

Nuorisoteatterin vanhempien ryhmä toi lavalle monien nuorisoihteisten näytelmien jälkeen todellisen klassikon, kun huhtikuussa 2019 nähtiin raikas versio Shakespearen *A Midsummer's Eve*-klassikon näytelmästä, Matti Rossin kääntämänä. Esityksen ohjasi Terhi Tuomikko.

Kahdeksaluokkalaiset saivat nähdä keväällä Shakespearen näytelmästä energisen ja uudenlaisen tunnin kestävän version. Tuomikon ohjaamana ryhmä syventyi klassikotekstiin antaumuksella ja energialla. Humoristinen mutta klassinen tarina rakkauden pauloissa olemisesta valtasi Pikkuteatterin lavan. Harjoitus- ja esityskauden aikana Nuorisoteatterin sosiaalisen median alustoilla saatiin myös nauttia esitykseen liittyvistä mainosvideoista- ja hahmoesittelyistä, usein näyttelijöiden itsensä tekeminä.

Ohjaaja Terhi Tuomikko kuvaili käsiohjelmassa teoksen henkilöhahmoja, ja maailman vaikeimman teeman, rakkauden, ottamista nuorisoteatterin esityksen pääfokukseksi. Kehuja Tuomikko antoi koko työryhmän jäsenille, mutta etenkin nuorille näyttelijöille: *”Ohjaajalle rohkea työryhmä on lottovoitto. Kesäyön unessa olen saanut työskennellä neljäntoista upean ja rohkean nuoren kanssa, jotka ovat heittäytyneet haastavan aiheen lisäksi Shakespearen tekstin ja tyylin haasteisiin innolla.”*

Esitys ja sen toimiva kokonaisuus sai hyvän vastaanoton. Ilkka Kuosmanen kirjoitti (ESS 16.4.2019) Nuorisoteatterin Shakespeare-sovituksesta erittäin positiiviseen sävyyn:

”Ohjaaja Terhi Tuomikko paljastuu kaunosieluksi, jonka näyttämöilmaisu nojaa vahvoihin kuviin ja toiminnallisuuteen. Tuomikko on tarttunut siihen, mikä Shakespearen tekstissä kaikkien juonikoukeroiden alla on olennaista...” ” Nuorisoteatterin lahjakas porukka näyttelee juuri niin energisesti kuin nuorilta olettaa sopii. Nuorten runollinen helskyttely silittelee ainakin keski-ikäisen katsojan sielua myötäkarvaan. Erityisen ilmeikkäinä jäävät mieleen aasiksi muuttuva Sukkula (Leevi Haavisto), pirullisesti kujeileva Puck (Helmi Luttinen) ja epätoivoisen rakkauden riuduttama Helena (Sofia Motturi).”

”Kesäyön unesta on jäänyt aivan ihanat muistot. Se on niistä nuorisoteatterin näytelmistä, joissa sain olla mukana, selvä lempari. Meillä vallitsi lämmin, välittävä ilmapiiri ja työstimme näytelmää ”perheenä”. Shakespearen fantasiamaailmaan sukeltaminen oli rentouttavaa ja mielenkiintoista. Fantasiassa kuljettiin rakkautta ihmetellen ja ryhmämme rakkaus teki fantasiasta todellisuutta.”

-Marko Kauppila, sosionomi/kirkon nuorisotyö -opiskelija, Nuorisoteatterilainen 2016-2019

Kuva: Nuorisoteatterin Facebook-sivu

Lahden Nuorisoteatterin kausi alkoi syyskuussa 2019 elokuussa järjestetyiden pääsykokeiden jälkeen jälleen Weckströmin ja Heiskasen johdolla. Syksyllä vanhat sekä nuoret harrastajat ryhmäytyivät keskenään, ja itsenäisyyspäivänä 2019 kaupungin kansalaisjuhlassa nähtiin jälleen Lahden Nuorisoteatterilaisia.

112. HEISKANEN: SATU METSÄSSÄ

Ensi-ilta 26.1.2020, Pikkuteatteri

Ohjaus ja käsikirjoitus: Sanna Heiskanen

Valot, äänet ja projisointi: Joni Kallio

Musiikki: Juha Lehti ja Sanna Heiskanen

Lavastus: Sanna Heiskanen

Puvustus ja tarpeisto: Työryhmä

Rooleissa: Lotta Malaska, Unna Paajanen, Väinö Karhos, Roope Tervonen, Ella Jäppinen, Lotta Karppelin, Aava Murto, Laura Niskanen, Sofia Suomalainen, Leevi Haavisto, Eimi Maunula, Sara Pitkänen, Elisa Marttinen, Lumi Inderlite

” Ihmisen elämä on harvemmin se suora polku, mutta perille voi päästä montaa reittiä. Välillä eksytään ja välillä kuljetaan sama polku monta kertaa. On polkusi sitten selkeä tai se mutkaisin, se on SINUN polkusi. Eli tahti ja tyyli vapaa: loiki, hiivi, hypi, juokse, tallusta, laukkaa, kulje pyörien, tanssien, takaperin tai ryömien. Mutta muista pysähtyä välillä haaveilemaan. ”- *Sanna Heiskanen, ohjaajan sana*

Lahden Nuorisoteatteri aloitti 2020-luvun ensimmäisen esityksensä sekä uuden vuosikymmenen ensimmäiset Talvikarnevaalit uudella esityksellä. Viisitoista nuorempien ryhmän jäsentä, uutta ja vanhaa nutelaista, toivat lavalle uudenlaisen satunäytelmän. Tarinassa esikouluryhmä lähtee hoitajansa Satun kanssa matkalle metsään, mutta eksyy. Lohtua haetaan tutuista saduista, jotka kuitenkin saavat uusia juonenkäänteitä.

Nuorten ryhmän ohjaajaksi palannut Heiskanen muistelee prosessia ohjaajan sanassa: ” *Esittelin ryhmälle varovasti ajatuksen, että kirjoittaisin tällä kertaa näytelmämme itse ja he saisivat olla mukana tuossa prosessissa. Idea sai heti kannatusta ja siitä se sitten lähti.*” Satu metsässä oli Heiskanen ja nuoren työryhmän yhdessä ideoima, ja yhdisteli monia klassikkosatuja keskenään.

Uusien versioiden materiaalia kehiteltiin harjoitusten ja improvisaatiotekniikoiden avulla. Nuorisoteatterilaiset saivat myös lukea tekstin raakileversion, antaa palautetta sekä esittää kysymyksiä. Harjoitusprosessi oli siis rikas ja monimuotoinen, muistuttaen näytelmän lopputulemaa. Näytelmä esitettiin yhteensä kahdeksan kertaa Lasten Talvikarnevaaleilla.

Ilkka Kuosmanen kirjoiti esityksestä (ESS 28.1.2020): ” Vaikka teksti on niin sanotusti tiedostava, Heiskanen ei sorru liikaan paasaamiseen tai alleviivaamiseen. Hahmoille on myös kirjoitettu hauskoja pieniä oikkuja ja erikoisia ominaispiirteitä, joita nuoret näyttelijät tulkitsevat antaumuksellisesti.”

Kuva: Johannes Wilenius

Keväällä 2020 koko maailmaa järjestytti koronaviruspandemia, jolla oli valtavat vaikutukset myös suomalaiseen kulttuuri- ja harrastelijateatterikenttään. Keväällä oli tarkoitus tuoda lavalle Väinö Weckströmin ohjaamana *Tuomas Timosen Keltainen Pallo*, jonka kaikki kahdeksaluokkalaiset lahtelaiset olisivat jälleen nähneet, ja jonka Nuorisoteatterin vanhempien ryhmä olisi toteuttanut ensi-iltaan 16.4. Koronapandemia pysäytti kuitenkin kaikkien nuorisoteatterienkin lähitoiminnan koko loppukevääksi.

Etenkin vuosien 2020 ja 2021 aikana Nuorisoteatterilaisten harjoitus- ja esitystoiminta joutui sopeutumaan monenlaisiin kokoontumis- ja harrastusrajoituksiin, niin kuin muutkin maamme ammatti- ja harrastelijakentän teatteritoiminnat. Harjoituksia on välillä ollut pitkiäkin kausia tauolla tai järjestetty etäyhteyksien avulla.

Esimerkiksi koko kevään 2020 harjoitukset järjestettiin etänä: Ohjaajat Heiskanen ja Weckström aktivoivat nuoria erilaisilla harjoitteilla tutkien, kirjoittaen, kommentoiden ja tuottaen. Tuotoksia ja ajatuksia jaettiin ryhmän kesken. Nuoret itse pitivät harjoitteita hyvänä vastapainona koulutyölle, pitihän kaikki tehdä suurelta osin elämässä etänä. Lahden nuorisoteatteri osallistui vielä samana keväänä lapsiperheille suunnattuun Kaupunki-ARXantai- virtuaalitapahtumaan 16.5.2020.

Koronavuodesta huolimatta nuorisoteatterilaiset näkyivät varsin runsaasti kaupungin kulttuurielämässä. Syyskuussa 2020 Lahden Nuorisoteatterilaiset jalkautuivat näyttämömaskeihin sonnustautuneina Lahti Fringe-festivaaleille. Kaupungin kaduilla nähtiin joulukuussa tonttupukuihin pukeutuneita Nutelaisia. Nuorisoteatteri osallistui myös kaupungin itsenäisyyspäivän juhlaan Sibeliustalolla, joka tällä kertaa lähetettiin etäyhteyksin katsojille.

"Keltainen pallo"- näytelmän lavasteet Lahden Pikkuteatterilla (lavastus ja kuva: Marko Takala)

113. HEISKANEN: PALLO HUKASSA

Ensi-ilta: 29.5.2021 (ja 16.11)

Käsikirjoitus ja ohjaus: Sanna Heiskanen

Kuvat ja videot: Sanna Heiskanen

Puvustus, tarpeisto: Tapani Kokko, Sanna Heiskanen

Rooleissa: Väinö Karhos, Juno Keijupuro, Kaarina Ikonen, Silja Poskiparta, Unna Paajanen, Konsta Kaislaola, Vinski Kuokkanen, Lotta Malaska, Roope Isoranta, Sara Pitkänen, Lumi Inderlite, Eimi Maunula, Astrid Blomqvist, Anna Wexler, Angelina Blomqvist, Emma Yildirim, Iris Kiiski, Veetu Hietanen, Niko Jäämaa, Oscar Steidle, Helmi Luttinen, Klaara Martikainen, Iris Kiiski, Ronja Virta, Taika Elpiö

”En ole ensi-iltaa itse seuraamassa paikan päällä, vaan olen vain lähettänyt yleisön matkaan: tähän on hieman erilaista” -Ohjaaja Sanna Heiskanen Radio voiman haastattelussa 29.5.2021

Toukokuussa 2021 nähtiin nuorisoteatterille poikkeuksellinen teos, kun alun perin Pullopostia-työnimellä kulkeneen Talvikarnevaalien 2021 tarkoitetun esityksen elementeistä, ja uusista ajatuksista muokattiin esitys nimeltä *Pallo hukassa*.

Sanna Heiskanen ohjaaman ja käsikirjoittaman esityksen vahvana teemana oli Ympäristön hätätila: Vuonna 2040 professori P. Allonen pyrkii löytämään ympäristöongelmiin ratkaisua aikamatkustamisesta, mutta hukkaa muistiongelmiensa takia aikakoneen koodin. Koodia etsittäessä osallistujat tapaavat monia mereneläviä ja hahmoja, ja kulkevat läpi maailman valtamerien.

Pallo hukassa toteutettiin kokonaan ulkona, erilaisilla pisteillä, joihin yleisö kiersi oma-aloitteisesti pienissä ryhmissä kartan avulla. Näin varmistettiin koronaturvallinen esiintyminen. Sää onneksi suosi esiintyjiä, jotka esiintyivät rasteilla muun muassa Radiomäellä, Harjun koululla, ja kaupungintalon sisäpihalla.

Esitys oli myös sillä tapaa poikkeuksellinen, että yleisökin sai aktiivisesti osallistua tarinaan löytämällä professorin koodin osat eri pisteillä. Yleisön osallistumista suunnittelivat myös nuorisoteatterilaiset itse. Esityksen lopputulema ja ratkaisu riippui siitä, kuinka yleisö onnistui. Dramaturgia sai myös uusia haasteita, kun näyttelijän hahmoilla oli vain yhden kohtauksen omille hahmoilleen: tosin näitä kohtauksia päästiin esittämään yhden viikonlopun aikana yli 40 kertaa.

Toukokuun viimeisenä viikonloppuna toteutettu esitys lämmiteltiin uudestaan marraskuulle 2021 osittain muutetulla näyttelijäkokoonpanolla, Sibeliustalolla järjestetyille Lastenkulttuurifoorumille. Esitys esitettiin avajaistilaisuudessa, alaseminaarien yhteydessä sekä loppukohtaus Pikkuteatterin iltajuhlassa. Seminaariväeltä saatiin esitykselle hyvinkin lämmin ja aktiivinen vastaanotto. Pallo hukassa- esiintyjät

tapasivat tapahtumassa myös tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvisen. Esitys nähtiin myös Nuorisoteatterin 60-vuotisjuhlapäivän alussa, lauantaina 21.5.2022.

Kuva toukokuun esityksestä: Jani Tiihonen

114. KERROSTUMIA-LYHYTELOKUVA

Otto Sundqvistin *Flamingonpunainen unelma* -näytelmän pohjalta

Ensi-ilta katselmuksessa 23-24.4 2021, Suomen Kansallisteatterilla 15.8.2021

Ohjaus ja dramatisointi: Väinö Weckström

Kuvaus ja leikkaus: Jani Tiihonen

Puvustus, maskeeraus, lavastus: Työryhmä

Elokuvan sävellys ja tuotanto: Ilmari Myllynen

Äänitys ja äänet: Sami Virkki

VFX, Valot: Jani Tiihonen, Joni Kallio, Väinö Weckström

Rooleissa: Joonas Kujala, Essi Ahonen, Helmi Luttinen, Salla Seppälä, Astrid Blomqvist, Eedit Taipale, Julia Karppinen, Elisa Marttinen, Terhi Veirto, Emma Yildirim, Lumi Indrelite, Hanna Tiilikainen

Lahden Nuorisoteatteri valittiin vuonna 2020 osaksi Työväen Näyttämöiden liiton Nuori-näyttämö-hanketta. Haasteeseen tarttui vanhempien ryhmä. Keväällä 2021 vanhempien ryhmän toteuttama Otto Sundqvistin näytelmään *Flamingonpunainen unelma* pohjautuva teos päädyttiin lopulta toteuttamaan lyhytelokuvan muodossa. Elokuvan tuotannossa huomioitiin kaikki sen hetken koronarajoitukset ja esimerkiksi näyttelijät kävivät kuvattavana yksi kerrallaan. Lyhytelokuva esitettiin raadille Lahdessa keväällä 2021 osana Nuori näyttämö- hanketta, ja se valittiin myös Nuoren Näyttämön katselmukseen Helsinkiin, Kansallisteatterin Vallilan näyttämölle, jossa yleisö pääsi näkemään teoksen paikan päällä elokuussa 2021.

Lyhytelokuva sai kehuja siitä, kuinka alkuperäisen näytelmän henki oli saatu tiivistettyä lyhytelokuvaan. Toteutustapa huomioden teos oli suunniteltu hyvin, ja se sisälsi palautteen mukaan hyvää dramaturgista suunnittelua. Esityksen muutokset epävarmassa tilanteessa tiedostettiin, vaikka palaute olikin kokonaisuudessa positiivista. Vaikka Nuorisoteatterilaisten harjoituksista iso osa oli keväällä etänä, päästiin myös harjoitukset päättämään yhdessä.

"Flamingonpunainen unelma -näytelmää lähdettiin työstämään heti syksyllä yhteistuumiin. Näytelmän lisäksi Nuten harjoituksissa improiloitiin, pidettiin hauskaa ja totta kai vaihdettiin kuulumisia. Koronan kourissa ja iltojen pimetessä jokaiset toteutuneet harjoitukset tuntuivat varsin merkityksellisiltä. Hankkeen luonteen mukaisesti näytelmän ohjauksesta vastasi Nutelainen Salla Seppälä. Tiukkojen koronarajoitusten vuoksi jouduimme kuitenkin kevättälvella muuttamaan hankkeen toteutustapaa, ja lopulta näytelmän pohjalta syntyi ohjaaja Väinö Weckströmin johdolla lyhytelokuva Kerrostumia. Ohjaaja Weckström mahdollisti jokaiselle pääsyn turvallisesti kameran eteen ja mikin taakse. Saimme lyhytelokuvaa tehdessä maistiaisen siitä, mitä kameranäyttelemisen on ja millaista äänitysten tekeminen oikeassa studiossa on. Nutelaiset olivat iloisia ja kiitollisia tästä mahdollisuudesta, peruuntuneista suunnitelmista huolimatta."

-Eedit taipale, Nuorisoteatterilainen 2020-2021, Yhteiskuntatieteiden ylioppilas

Kuva: Nuori näyttämö -hankkeen kuvakaappaus Kerrostumia-lyhytelokuvasta

Syksyllä 2021 järjestettyjen pääsykokeiden jälkeen kauden 2021-2022 teatteriharjoituksia jatkettiin jo hiukan toiveikkaammin mielin. Koronaviruksen tuomat rajoitukset hellittivät jonkin verran syksyn edetessä, ja vaikka uudet takapakit virustilanteessa monimutkaistivat talvea, kevään 2022 esitykset pystyttiin kuitenkin esittämään jo normaalimmin. Vuoden 2021 pienimuotoisemman Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlan *Vaahterasalissa* juonsivat Lahden Nuorisoteatterilaiset.

115. SAINT-EXUPÉRY/MATTILA: PIKKU PRINSSI

Ensi-ilta: 26.3.2022, Pikkuteatteri

Ohjaus: Sanna Heiskanen

Käsikirjoitus: Pekka Mattila perustuen Antoine de Saint-Exupéryn samannimiseen kirjaan

Valo- ja äänisuunnittelu: Joni Kallio

Musiikki: Sanna Heiskanen

Lavastus: Sanna Heiskanen ja Joni Kallio

Puvustus ja tarpeisto: Sanna Heiskanen

Juliste: Amadeu Vives

Rooleissa: Juno Keijupuro, Klaara Martikainen, Anna Wexler, Unna Paajanen, Iiris Kiiski, Roope Isoranta, Taika Elpiö, Eimi Maunula, Vinski Kuokkanen, Ronja Virta, Oscar Steidle, Niko Jäämaa, Silja Poskiparta, Angelina Blomqvist, Sara Pitkänen

”Voin vain ihailla sitä asennetta, millä ryhmäni on jaksanut harrastaa teatteria läpi tämän kummallisen ajan” - *Sanna Heiskanen, ohjaajan sana*

Nuorisoteatteri aloitti 60-vuotisjuhlavuotensa juhlinnan esittämällä lastennäytelmän *Pikku prinssi*. Klassikkotarina ihmisten onnen tavoittelusta ja ystävyys-tärkeydestä nähtiin keväällä Pikkuteatterin lavalla nuorempien ryhmän esittämänä.

Esityksen valinta juhlavuotena oli helppo: se on nähty Nuorisoteatterin esittämänä viimeksi vuonna 1984. Tarina ja sen moniulotteisuus kiehtoi niin ohjaaja Heiskasta kuin työryhmääkin. Näytelmän pikku prinssin ja lentäjän seikkailut ja aiheet, joita käsiteltiin henkilöhahmojen kautta, tuntuivat ajankohtaisemmilta kuin koskaan.

Pikku prinssi esitettiin neljä kertaa täysille Pikkuteatterin saleille maaliskuussa 2022. Nuorempien ryhmän esitystä keuhuttiin sympaattiseksi ja hyvin toteutetuksi kokonaisuudeksi: monet olivat iloisia nähdessään taas nuorisoteatterilaisia perinteissä esityksessä pitkän tauon jälkeen. Perinteistä lavaensi-iltaa ei ollut nähty nuorisoteatterin tekemänä yli kahteen vuoteen. Tämän lisäksi kehuja sai lavastus ja koko näyttelijäkaarti.

Esimerkiksi Juhani Melanen kirjoitti esityksestä (Uusi Lahti, 30.3.2022): ”*Esityksen sanoma on iätön: ainoastaan sydämellä näkee hyvin...*” ”*ohjaaja Sanna Heiskanen on rakentanut ilmeikkään, hallitun ja jouhevan tarinan*”.

Kuva: Sanni Lahti

116. MANNER: EROS JA PSYKHE

Ensi-ilta 21.5.2022, Pikkuteatteri

Käsikirjoitus: Eeva-Liisa Manner

Ohjaus: Väinö Weckström

Musiikkituotanto ja sovitus: Joni Kallio, Ilmari Myllynen

Valo- ja äänisuunnittelu, projisointi: Joni Kallio

Videosuunnittelu ja toteutus: Joni Kallio, Jarkko Felin

Käsiohjelman valokuvat ja graafinen suunnittelu: Sanni Lahti

Rooleissa: Väinö Karhos, Salla Iira, Helmi Luttinen, Hanna Tiilikainen, Julia Karppinen, Emma Yildirim, Astrid Blomqvist

”Nuorisotetterissa on ollut kautta vuosikymmenten todella hyvä ryhmähenki, ja nyt sen merkitys todella testattiin.” -*Väinö Weckström, ohjaajan sana*

Kun Lahden Nuorisoteatteri perustettiin keväällä 1962, ensimmäisenä näytelmänä esitettiin Eeva-Liisa Mannerin *Eros Ja Psykhe*. Nuorisoteatterin 60-vuotisjuhlavuoden kunniaksi esitys nähtiin jälleen nuorisoteatterin esittämänä Pikkuteatterin lavalla, uudella otteella.

Väinö Weckströmin ohjaama esitys oli ensimmäinen tavallinen näytelmäesitys, jonka nuorisoteatterin vanhempien ryhmä toteutti epidemia-ajan rajoitusten jälkeen. Tunnettu runoilija ja näytelmäkirjailija Manner oli tehnyt vuonna 1959 antiikin tarusta nykyaikaisemman version. Tarinan traagisuus ja henkilöhahmojen oppimattomuus surullisista tapahtumista säilyi uudessa versiossa kuitenkin samanlaisena. Nuorisoteatterin

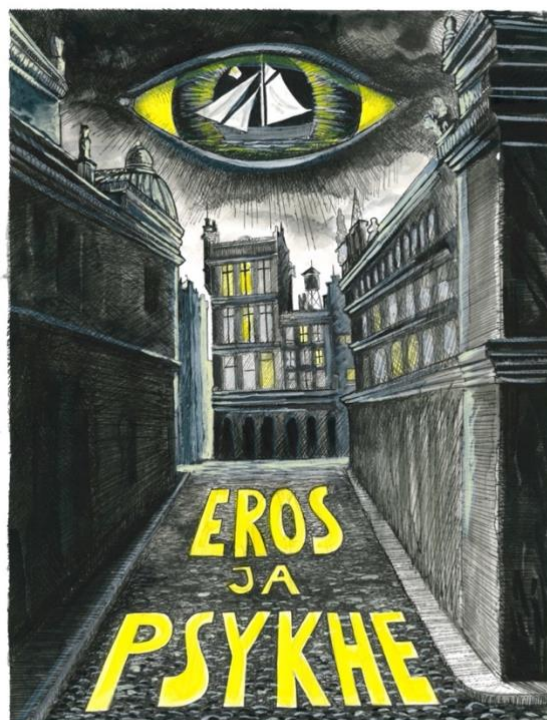
vanhempien ryhmän näyttelijät tarttuivat kiinni näytelmän tekemiseen energisesti, rajoitusten epävarman ajan jälkeen.

Juhlavuoden kunniaksi nuorisoteatterilaisten koko työryhmä sekä seitsenhenkinen näyttelijäkaarti paneutui esitykseen keväällä 2022 uudella ja raikkaalla otteella. Esitystä pystyttiin harjoittelemaan paneutuen ja normaalin kuin pitkään aikaan. Nähtiinpä Nuorisoteatterin esityksessä vierailemassa videomuodossa myös entiset Lahden Nuorisoteatterilaiset, Satu Säävälä ja Maija Rissanen.

Ensi-illan kanssa samaan aikaan juhlistettiin 60-vuotista Lahden Nuorisoteatteria, Pikkuteatterilla 21.5.2022. Ohjaaja Weckström avasi tunnelmaa Nuorisoteatterin juhlavuotena: *"Se mitä tehdään, tehdään täysillä ja täydestä sydäimestä. Vuosien aikana on solmittu lukuisia ystävyssuhteita, on saatu itsevarmuutta, tunnettu samanhenkisyyttä ja on voitu saada ponnahduslauta uralle kulttuurin saralla. Tunneskaala nuorilla näyttelijöillä on laaja, varsinkin kun esitys pitää viime hetkillä puristaa kasaan. Tunnelma on käsinkosketeltavan jännittynyt ja tunteet nuorilla heittelevät tuskasta helpotukseen, jännityksestä onnistumiseen ja itkusta nauruun. Pääosassa on kuitenkin aina yhdessä tekemisen riemu ja ystävän kannustaminen - tätä on Lahden Nuorisoteatteri parhaimmillaan!"*

"Parin vuoden tauon jälkeen olemme olleet innoissamme. Vaikka teksti aluksi aiheutti hämmennystä ja epävarmuutta, olemme nyt jo hyvin ylpeitä esityksestä. Ryhmän pienen koon takia meillä on ollut todella hyvä ryhmähenki, ja harjoituksissa on aina ollut hauskaa. Kaikista vastoinkäymisistä on selvitty, ja kausi on varmasti ollut opettavainen myös ohjaajalle."

-Salla Lira, Nuorisoteatterilainen vuodesta 2018

Juliste: Amadeu Vives

60-vuotias Lahden Nuorisoteatteri

Nuorisoteatterin nuorempien ryhmä Vaasassa keväällä 2016, kuva: Nuorisoteatterin Facebook-sivu

Teatterineuvos Matti Aro perusti vuoden 1953 aikana Lahden kaupunginteatterin (jo 1940-luvun lopulla perustetun kunnallisen teatterin) iltanäyttelijöille teatterikoulun, jonka nimeksi vakiintui nuorisoteatteri suhteellisen nopeasti. Toiminta alkoi varsinaisesti kuitenkin hieman myöhemmin, 24. toukokuuta 1962, kun Lahteen perustettiin Suomen ensimmäinen kunnallinen nuorisoteatteri, huomattavan aikaisin suhteessa nousevaan nuorisoteatteriboomiin, joka sai jalansijaa 1960- ja 1970-lukujen vaihteessa. Nuorisoteatteri on siis ollut olemassa Lahdessa huimat 60 vuotta, tehden teatteria kodissaan Loviisankadun Pikkuteatterilla. Kaupungin nuorten sekä yleisön kiinnostus aitoon nuorten esittämään harrastelijateatteriin ei ole hiipunut.

Nuorisoteatterin tavoite, tarjota varallisuudesta riippumatonta, edullista mutta tasokasta teatteriopetusta ja -harrastamista nuorille, jatkuu. Toiminnan tavoitteena on tarjota noin 12-22-vuotiaille nuorille omaan taiteelliseen ilmaisuun perehdyttävä harrastus, jossa esimerkiksi tutustutaan teatteri-ilmaisun eri osa-alueisiin, vahvistetaan

identiteettiä, luodaan sosiaalisia suhteita ja annetaan luovuuteen kannustavia valmiuksia. Nuorisoteatteri koostuu vuonna 2022 kahdesta ryhmästä: 12-16- vuotiaiden ryhmästä, sekä 16-22-vuotiaiden ryhmästä. Esityksiä on tuotettu vuosien varrella ainakin 116, luultavasti enemmänkin.

Vuosina 2012-2022 on ehtinyt tapahtua ohjaajanvaihdoksia, kaikenlaisia esityksiä ja kulttuurikentän myllerryksiä. On nähty klassikkonäytelmiä, lastenteatteria, sovituksia tunnetuista teoksista sekä kokonaan uusia teoksia. Nuorisoteatteri on osallistunut teatterifestivaaleille, monipuolisiin ja eri formaateilla toteutettuihin tapahtumiin, sekä toteuttanut runsaasti omia pienempiä projekteja. Flaikutusta, julisteiden viemisiä ja tempauksia on tehty enemmän kuin kukaan osaa laskea.

Kymmenen vuoden aikana esimerkiksi sosiaalisen median merkitys on kasvanut, mikä on näkynyt myös Nuorisoteatterin toiminnassa: sekä ohjaajien että nuorten itse päivittämällä somekanavilla on ollut mahdollista seurata näytelmien tekoprosesseja ja Nuorisoteatterin ajankohtaisia kuulumisia. Nuorisoteatteri antaa paljon, mutta myös vaatii nuorilta muun muassa aikaa ja sitoutumista: vuosien varrella on allekirjoiteltu monia poissaoloilmoituksia kouluihin ja lukioihin sekä oltu tiiviisti yhteyksissä nuorten kotiväen kanssa.

Jokainen vuosikymmen Nutessa on erilainen ja vie toimintaa omaan suuntaansa: vuoden 2012 Nuorisoteatteri oli erilainen, kuin se on vuonna 2022. Toiminta, tavat, hallintokin, ja teatterin tekemisen metodit muuttuvat vuosikymmenten ja ihmisten vaikutuksesta, mikä on teatterille tyypillistä. Nuorisoteatterin toiminta on esimerkiksi yhä kytkeytyneempi Lahden kaupungin taidekasvatukseen sekä kulttuurielämään. Toiminta jatkuu maailman myllerryksistä huolimatta eläväisenä ja hyvinvoivana, tarjoten monille nuorille ja katsojille unohtumattomia elämyksiä taiteen parissa. Lahden nuorisoteatteri on tiettävästi tätä nykyä Suomen ainoa kunnallinen nuorisoteatteri, ja on myös, kuten aiemmin mainittiin, Suomen vanhin nuorisoteatteri.

Iso kiitos Nuorisoteatterin toiminnan jatkumiselle kuuluu myös Lahden kaupungin kulttuuripalveluille, tuottajille, ja heidän lisäksi kaikille muille, jotka ovat olleet monta esitystä tuottamassa viimeisen vuosikymmenen aikana. Nuorisoteatteri on siihen kuuluvien ihmisten näköistä toimintaa: siksi suurin kiitos kuuluu kaikille nuorisoteatteria vuosien saatossa ohjanneille ja toimintaan osallistuneille nuorille näyttelijöille. Eläköön Lahden Nuorisoteatteri!

Kuva: Pikkuteatterin ovi keväällä 2022, Salla Lira

"...Tänä vuonna, kun Nute täyttää kunnioittavat 60-vuotta, on ilo olla tuon perinteen jatkajana. Saapua Pikkuteatterille tapaamaan Nuorisoteatterin aikaisia tuttuja, ihailemaan nykyisten tekijöiden työtä ja muistelemaan omia vuosiani Lahden Nuorisoteatterissa..."

...Olen kiitollinen kaikille mukana olleille, noista kolmesta vuodesta Lahden Nuorisoteatterin ohjaajana. Oli ihanaa, että sain maalata kolmiulotteisia, moniaistisia näyttämökuvia kanssanne. Jos jotain muuttaisin, niin ehkä varaisin enemmän aikaa kysyä "Mitä sulle kuuluu? Mitä elämässä on teatterin ulkopuolella?". Tuommoisia hetkiäkin toki oli. Teatteri loi yhteyden, mutta muistan yhä useita keskusteluja, jotka käytiin ihmisinä, ei niinkään työryhmän jäseninä. Kolme vuotta Lahden Nuorisoteatterin ohjaajana jätti minuun vahvan jäljen. Kiitollisuuden. Paljon ystävyyttä. Lukuisia muistoja." -Susanna Tiitinen

"...Vuoteni nuorisoteatterissa antoivat minulle kipinän näyttelemiselle ja mahdollisuuden puhua omalla äänelläni, kyseenalaistaa vanhoja tapoja ja kohdata kauniita ihmisiä. Sain rakentaa oman ajatusmaailmani leikkisässä, avoimessa ja normeja kyseenalaistavassa ilmapiirissä, mikä merkitsi minulle itsenäistymistä ja mahdollisuutta seurata unelmiani... Se Nute, jossa sain kasvaa, oli yhteisö, jollaiseen jokaisella nuorella tulisi olla mahdollisuus: paikka, jossa saa turvassa näyttää itsensä ja tulla nähdyksi itsensä." -Hugo Hagström

"Lahden Nuorisoteatterin ohjaaminen on minulle, entiselle "nutelaiselle" sydämen asia. Viime aikoina olen muistellut myös paljon omia nuorisoteatteriaikojani. Moni asia on varmasti muuttunut, mutta se hyvä tekemisen meininki ja hyvä jengi ovat edelleen kaiken ydin. Olen välillä viettänyt salaa hetkiä katsomon takana kuunnellen lavan puolelta kantautuvaa puheensorinaa sekä kikattelua ja matkustanut mielessäni ajassa taaksepäin. Olen painanut silmät kiinni ja hengittänyt sitä iloa ja energiaa." -Sanna Heiskanen, Pikku prinssi -esityksen ohjaajan sana

"Nuorisoteatteri kokonaisuutenakin antoi minulle jotain, mitä mikään muu paikka ei. Itseni!" -Samuli Kelo

Lahden Nuorisoteatterin esitykset vuosina 2012-2022

- 2012 Woody Allen: **Jumala**
- 2013 trad./Heini Tola: **Saapasjalkakissa**
Peter Shaffer: **Equus**
- 2014 Ojamaa/ Pesä: **Liisa ihmemaassa**
Frank Wedekind: **Kevään herääminen**
- 2015 Veirto/Nuuttila: **Etsivätoimisto Henkka & Kivimutka**
Philip Ridley: **Rämälä**
- 2016 Jonna Nummela: **Räsynukke**
Elina Kilkku: **Ei elämää vaan koulua varten**
- 2017 Kalle Veirto/ Väinö Weckström: **Henkka & Kivimutka ja MM-tason tehtävä**
Tuomas Parkkinen: **Stand Up, Jesus!**
- 2018 Timo Parvela/Minna-Stiina Saareto-Vellinki: **Ella ja kaverit teatterissa**
Elina Kilkku: **Too School for Cool**
- 2019 Elina Kilkku: **Lasten Vallankumous**
Sakari Topelius: **Miranda**
William Shakespeare: **Kesäyön uni**

2020 Sanna Heiskanen: **Satu metsässä**

2021 Sanna Heiskanen: **Pallo Hukassa**

Kerrostumia-lyhytelokuva (Otto Sundqvistin *Flamingonpunainen unelma*-näytelmän pohjalta)

2022 Antoine Saint-Exupéry/Pekka Mattila: **Pikku prinssi**

Eeva- Liisa Manner: **Eros ja Psykhe**

+ lukuisia muita pienempiä esiintymisiä